

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst a obcí

Marie Prchalová

© 2018 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Marie Prchalová

Podnikání a administrativa

Název práce

Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst a obcí

Název anglicky

Economic analysis of selected towns and villages

Cíle práce

Cílem diplomové práce je komplexně zhodnotit úroveň hospodaření vybraných měst či obcí. Konkrétně obce Uherčice a města Hustopeče v letech 2012-2016 na základě analýzy skutečných a předpokládaných výdajů a příjmů. Poté, na základě výsledků, navrhnout určitá opatření na zvýšení efektivnosti hospodaření obou územních samospráv.

Metodika

Diplomová práce se bude skládat ze dvou částí, a to teoretické a praktické.

Teoretická část bude rešeršní a bude obsahovat popis hlavních pojmů jako je veřejný sektor, veřejné finance, obec, město, rozpočet obce a města atd. Dále bude obsahovat charakteristiky vybrané obce a města. Zdrojem informací bude obecná odborná literatura a interní materiály obce a města.

Praktická část bude zaměřena na analýzu hospodaření obce Uherčice a města Hustopeče. Na základě účetních výkazů budou zhodnoceny příjmy a výdaje územních samospráv v letech 2012 až 2016. Následovat bude porovnání hospodaření. Nakonec bude vytvořen návrh na zlepšení rozpočtu obce Uherčice a města Hustopeče. Hlavním zdrojem dat budou účetní výkazy obce Uherčice a města Hustopeče.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

Veřejná správa, Územní samospráva, Obec, město, rozpočet, hospodaření, příjem, výdaj

Doporučené zdroje informací

HORZINKOVÁ, E. – NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-459-6.

PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: 2004. ISBN 80-7261-086-4.

PEKOVÁ, J. – JETMAR, M. – PILNÝ, J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, J. *Veřejné finance : teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-698-1.

PFEIFEROVÁ, D. – ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA, – ŽEHROVÁ, J. *Finance municipalit*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009. ISBN 978-80-213-2024-6.

PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. Ing. Jaroslav Homolka, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 11. 10. 2017

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 28. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst a obcí" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28. 3. 2018

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala prof. Ing. Jaroslavu Homolkovi, CSc. za jeho odbornou pomoc a cenné rady při zpracování diplomové práce. Zároveň chci poděkovat své rodině a přátelům za morální podporu během celého studia.

Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst a obcí

Abstrakt

Cílem diplomové práce je posouzení hospodaření vybraných měst a obcí. Pro potřeby této práce byly vybrána obec Uherčice a město Hustopeče. Úroveň hospodaření je posuzována na základě dat z období 2012–2016. Práce se dělí na dvě části, teoretickou a vlastní práci.

Teoretická část je zaměřena na vysvětlení základních pojmů z oblasti veřejné správy v České republice a hospodaření samospráv. Vlastní práce vychází z teoretické části a je zde provedena analýza hospodaření obce Uherčice v období 2012-2016 a následně analýza hospodaření města Hustopeče za stejné období. Dále tato část zahrnuje vyhodnocení anketního šetření. Na základě těchto analýz jsou navržena možná řešení zlepšení hospodaření této vybrané obce a města.

Klíčová slova: Veřejná správa, územní samospráva, obec, město, rozpočet, hospodaření, příjem, výdaj

Economic analysis of selected towns and villages

Abstract

The main purpose of this thesis is to judge the economic activities of the chosen town and municipality. For this work were chosen a municipality called Uherčice and a town named Hustopeče. The level of economics is assessed based on the data from 2012 to 2016. The work itself is divided into two parts, a theoretical and an author's own work.

The theoretical part is focused on the explanation of basic terms regarding public administration in the Czech Republic and the economic activities of autonomies. Author's own work follows on from the theoretical one. There is performed an analysis of the economics of Uherčice in the period from 2012 to 2016, and subsequently, an analysis of the economics of Hustopeče in the same period of time. Furthermore, the thesis contains an evaluation of survey research. Based on these analyses are suggested possible solutions for an improvement of the economic activities of the chosen municipality and town.

Keywords: Public administration, municipal authorities, municipality, city, budget, economy, income, expense

Obsah

1 Úvod.....	9
2 Cíl práce a metodika	10
2.1 Cíl práce	10
2.2 Metodika	10
3 Teoretická východiska	11
3.1 Územní samospráva	12
3.2 Obec	13
3.2.1 Samospráva a státní správa	13
3.2.2 Typy obcí	14
3.2.3 Členění obcí	15
3.2.4 Spolupráce obcí.....	15
3.2.5 Orgány obce.....	16
3.2.5.1 Zastupitelstvo obce.....	16
3.2.5.2 Rada obce	18
3.2.5.3 Starosta obce.....	19
3.2.5.4 Tajemník obecního úřadu	19
3.2.5.5 Obecní úřad	19
4 Vlastní práce	21
4.1 obec Uherčice.....	21
4.2 Město Hustopeče	21
4.3 Zhodnocení hospodaření obce Uherčice	24
4.3.1 Analýza rozpočtu obce v letech 2012-2016.....	24
4.3.1.1 Příjmy obce.....	25
4.3.1.2 Výdaje obce	30
4.3.1.3 Monitoring hospodaření obce dle ministerstva financí	34
4.4 Zhodnocení hospodaření města Hustopeče	36
4.4.1 Analýza rozpočtu města v letech 2012-2016	36
4.4.1.1 Příjmy města.....	37
4.4.1.2 Výdaje města	44
4.4.1.3 Monitoring hospodaření města dle ministerstva financí	48
5 Výsledky a diskuse	50
5.1 Výsledky ankety.....	50

5.1.1	Vaše pohlaví?.....	50
5.1.2	Jaký je Váš věk?	51
5.1.3	Jak dlouho dobu bydlíte ve Vaší/Vašem obci/městě?	51
5.1.4	Jaké je Vaše povolání?.....	52
5.1.5	Jakého vzdělání jste dosáhl/a?	52
5.1.6	Je pro Váš finanční hospodaření Vaší/Vašeho obce/města důležité?	53
5.1.7	Pokud ano, jak se o situaci informujete?	53
5.1.8	Změnili byste nějak způsob, jakým Vaše obec/město hospodaří?.....	54
5.1.9	Pokud (spíše) ano, napište proč.	54
5.1.10	Jak často navštěvujete zasedání zastupitelstva obce/města?.....	55
5.1.11	Souhlasíte se sestavováním rozpočtu obce/města z hlediska zohlednění prioritních potřeb, co se jejího rozvoje týče?	55
5.1.12	Změnil/a byste něco na současném vedení obce/města?	56
5.1.13	Vyberte oblast, která by měla dle Vašeho názoru být více financována: .	56
5.1.14	Myslíte, že je využití financí z dotačních programů ze strany obce dostačující?	57
5.1.15	Máte nějaké připomínky k hospodaření obce? Např. nápady ke zlepšení?57	
5.2	Zhodnocení výsledků a doporučení	58
5.2.1	Obec Uherčice.....	58
5.2.2	Město Hustopeče.....	59
6	Závěr	60
7	Seznam použitých zdrojů	62
8	Přílohy	63

Seznam grafů

Graf 1	Vývoj skutečných příjmů obce Uherčice v letech 2012-2016.....	26
Graf 2	Složení příjmů obce Uherčice v letech 2012-2016.....	27
Graf 3	Složení daňových příjmů obce Uherčice v letech 2012-2016	28
Graf 4	Složení příjmů obce Uherčice v letech 2012-2016.....	29
Graf 5	Složení kapitálových příjmů obce Uherčice v letech 2012-2016	30
Graf 6	Vývoj výdajů obce Uherčice v letech 2012-2016	31
Graf 7	Složení výdajů obce Uherčice v letech 2012-2016	32
Graf 8	Vývoj běžných výdajů v obci Uherčice v letech 2012-2016.....	33
Graf 9	Vývoj kapitálových výdajů v obci Uherčice v letech 2012-2016	34
Graf 10	Vývoj skutečných příjmů města Hustopeče v letech 2012-2016	38
Graf 11	Složení příjmů města Hustopeče v letech 2012-2016	39
Graf 12	Složení daňových příjmů města Hustopeče v letech 2012-2016.....	40
Graf 13	Složení nedaňových příjmů města Hustopeče v letech 2012-2016	41
Graf 14	Složení kapitálových příjmů města Hustopeče v letech 2012-2016.....	42
Graf 15	Složení přijatých dotací města Hustopeče v letech 2012-2016	43
Graf 16	Vývoj skutečných výdajů města Hustopeče v letech 2012-2016	44

Graf 17 Složení výdajů města Hustopeče v letech 2012-2016	45
Graf 18 Vývoj běžných výdajů města Hustopeče v letech 2012-2016	46
Graf 19 Vývoj kapitálových výdajů města Hustopeče v letech 2012-2016	47
Graf 20 Rozložení pohlaví účastníků anketního šetření v obci Uherčice a městě Hustopeče	50
Graf 21 Struktura věku zúčastněných v obci Uherčice a městě Hustopeče	51
Graf 22 Struktura délky bydliště účastníků v obci Uherčice a Hustopeče	51
Graf 23 Struktura ekonomického postavení v obci Uherčice a města Hustopeče	52
Graf 24 Struktura vzdělání účastníků v obci Uherčice a města Hustopeče	52
Graf 25 Struktura odpovědí na otázku o finančním hospodaření obce/města	53
Graf 26 Struktura odpovědí na otázku, jak se účastníci informují o situaci v obci/městě... ..	53
Graf 27 Struktura odpovědí účastníků na otázku, jak by změnili způsob, jakým obec/město hospodaří	54
Graf 28 Struktura odpovědí na otázku, jak často navštěvujete zasedání zastupitelstva obce/města	55
Graf 29 Struktura odpovědí účastníků na otázku o sestavování rozpočtu obce/města	55
Graf 30 Struktura odpovědí účastníků na názor o vedení obce/města	56
Graf 31 Struktura odpovědí účastníků na názor ohledně financování obce/města	56
Graf 32 Struktura odpovědí účastníků na názor ohledně dotačních programů obce/města ..	57

Seznam tabulek

Tabulka 1 Počet členů zastupitelstva obce, odvozen od počtu obyvatel	17
Tabulka 2 Schválené příjmy a výdaje v Kč obce Uherčice	24
Tabulka 3 Skutečné příjmy a výdaje v Kč obce Uherčice	24
Tabulka 4 Členění příjmů v obci Uherčice v letech 2012-2016	25
Tabulka 5 Složení výdajů v obci Uherčice v letech 2012-2016	31
Tabulka 6 Celková zadluženost obce Uherčice v letech 2012-2016	35
Tabulka 7 Běžná (celková) likvidita obce Uherčice v letech 2012-2016	35
Tabulka 8 Schválené příjmy a výdaje v Kč města Hustopeče	36
Tabulka 9 Skutečné příjmy a výdaje v Kč města Hustopeče	37
Tabulka 10 Složení příjmů v Kč města Hustopeče	38
Tabulka 11 Složení výdajů města Hustopeče v letech 2012-2016	45
Tabulka 12 Celková zadluženost města Hustopeče v letech 2012-2016	48
Tabulka 13 Běžná likvidita města Hustopeče v letech 2012-2016	48

1 Úvod

Česká republika je rozdělena na obce. Ty představují základní územní samosprávné celky. Z vyššího hlediska se dělí dále na kraje. Svůj chod spravuje každá obec samostatně. Jako primární cíl si obec klade správný rozvoj území a zajištění potřeb obyvatel.

Obec se v právních vztazích zastupuje pod vlastním jménem. Je odpovědná za následky právních vztahů. Jedná se o veřejnoprávní korporaci. Rozpočet si každá obec sestavuje sama a sama s ním také následně nakládá. Ročně klade důraz na dostatečné pokrytí výdajů obce a zároveň se snaží odhadnout, jak vysoké budoucí příjmy a výdaje budou.

Aby mohlo dojít k realizaci funkce územní správy, musí si každá jednotlivá obec sestavit příslušný rozpočet. Díky němu poté může efektivně nakládat se získanými financemi a uskutečnit plány pro zlepšení služeb pro své občany. Aktivně se také podílí na rozvoji svého území a jeho zvelebování.

V současnosti se z hlediska hospodaření snaží obce dosáhnout naprosté transparentnosti. Obyvatelé mají stále větší přístup k informacím nejen o finanční činnosti dané obce, ale také činnosti celého veřejného subjektu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je komplexně zhodnotit úroveň hospodaření vybraných měst či obcí. Konkrétně obce Uherčice a města Hustopeče v letech 2012-2016 na základě analýzy skutečných a předpokládaných výdajů a příjmů. Poté, na základě výsledků, navrhnout určitá opatření na zvýšení efektivnosti hospodaření obou územních samospráv.

2.2 Metodika

Diplomová práce se bude skládat ze dvou částí, a to teoretické a praktické. Teoretická část bude rešeršní a bude obsahovat popis hlavních pojmů jako je veřejný sektor, veřejné finance, obec, město, rozpočet obce a města atd. Dále bude obsahovat charakteristiky vybrané obce a města. Zdrojem informací bude obecná odborná literatura a interní materiály obce a města.

Praktická část bude zaměřena na analýzu hospodaření obce Uherčice a města Hustopeče. Na základě účetních výkazů budou zhodnoceny příjmy a výdaje územních samospráv v letech 2013 až 2016. Následovat bude porovnání hospodaření. Nakonec bude vytvořen návrh na zlepšení rozpočtu obce Uherčice a města Hustopeče. Hlavním zdrojem dat budou účetní výkazy obce Uherčice a města Hustopeče.

3 Teoretická východiska

Základním cílem veřejné správy je poskytování veřejných služeb občanům ČR. Patří ke správě veřejných věcí ve veřejném zájmu. Obstarávají ji jednotlivé složky veřejného sektoru, do kterého se řadí instituce na centrální úrovni současně s těmi s územní působností. Státní orgány a ústřední instituce ČR vykonávají přímou státní správu.

Instituce s územní působností, jež reprezentují územně správní celky, patří do veřejné správy, ve které mají nenahraditelnou roli ve sféře samosprávy i státní správy. Územně samosprávné celky zastávají činnost územní správy, a to na území s menší plochou, než má stát.

Nezávisle fungující státní moc a samospráva dohromady zajišťují výkon veřejné správy.

Jako elementární jednotka územní samosprávy je považována obec. Jedná se samosprávné územní společenství občanů. Samostatně hospodaří s vlastním majetkem dle svého rozpočtu, dbá na trvale užitelný rozvoj a v souladu s ním se stará o rozvoj svého území.

Ústředním prvkem rozvoje území je hospodaření jednotlivých obcí. Je hlavním nástrojem zabezpečení efektivního nakládání s veřejnými prostředky v zájmu veřejnosti. Ústava a jiné zákony ČR povolují občanům určité způsoby, jak se aktivně účastnit tohoto rozhodovacího procesu.

Financování územně samosprávných celků se podílí na rozpočtu ČR i EU.

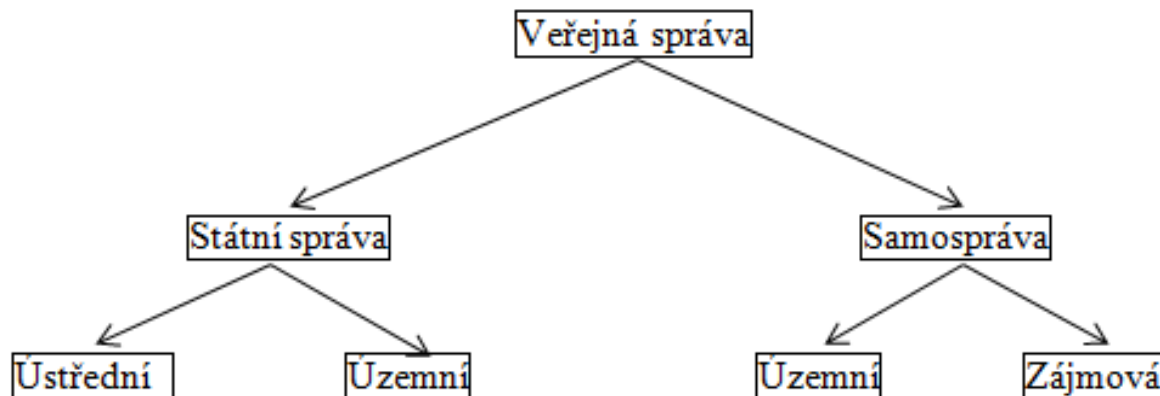
Veřejný sektor tvoří důležitou část národního hospodářství. Obstarává služby a produkty, uspokojuje potřeby veřejných statků.

Veřejné statky zajišťují požadavky hlavně v rámci zdraví, kultury, bydlení, vzdělání, služeb a bezpečnosti. Ekonom Joseph E. Stiglitz tvrdí, že účinné fungování vlády je veřejným statkem. O alokaci zdrojů veřejného sektoru se rozhoduje veřejnou volbou, během níž občané formulují své přednostní požadavky na centrální i místní úrovni. Efektivita rozhodování o veřejných statcích se zvýší, pokud se tak činí na úrovních, jež se shodují s jejich alokací.

Hlavní složkou veřejného sektoru jsou veřejné finance. Reprezentují speciální finanční vztahy mezi ekonomickými subjekty veřejné správy. Čerpat lze z veřejných rozpočtů. Veřejné statky jsou financovány právě jimi.

Veřejná správa patří do veřejného sektoru. Jedná se o systém subjektů, pod něž se řadí instituce samosprávy a centrální. [1]

Obrázek 1 Schéma veřejné správy České republiky

Zdroj: Vlastní zpracování podle Nahodila, 2004

3.1 Územní samospráva

Územní správa našeho se státu se dlouhou dobu vyvíjela. Příčinou dlouhého trvání byly politicko-geografické události, hlavně pak ty, jež proběhly v předešlých dvou stoletích. Klíčovou dobou však bylo posledních dvacet pět let, během kterých došlo k vyvinutí veřejné správy, jejíž podoba trvá dodnes. Naše republika se změnila v samostatný demokratický stát. Tento systém se stále vyvíjí a mění a klade si za účel co nejefektivněji zajistit potřeby občanů státu. Díky tomu stále dochází k většímu osamostatnění regionů a sídel. Tyto procesy jsou spjaty s obnovou společnosti z politické, sociální, kulturní a ekonomické stránky.

Samospráva představuje samostatně spravující složku, jež se zabývá záležitostmi obyvatel. Ve spojení s územím do ní poté patří i samospráva územní. Její dějepisný vývin nastával přirozeně, nebo z vůle státu. Jako příklady lze uvést malé obce a města s vyšší či nižší populací, dále pak vyšší samosprávné celky.

Aby samospráva bezpečně fungovala, je nutné zajištění právního rámce. V České republice panuje z hlediska samosprávy tzv. dvoustupňový systém. Obec je podle ústavního zákona č.1/1997 hlava VII čl. 99 elementární jednotkou územní samosprávy. Vyšší územně-správní celky, kraje, jejichž vznik se datuje k 1. lednu 2001, jsou vyšším stupněm systému.

Územní samosprávné celky představují územní společenství občanů. Ta mají oprávnění na samosprávu a existují jako veřejnoprávní korporace mající vlastní majetek i rozpočet.

Ústavou je Česká republika rozdělena na obce, neboli základní územní jednotky, a kraje, jež představují vyšší územní samosprávné celky. Obec se vždy řadí k tomuto celku.

Evropská charta místní samosprávy klade důraz na dvě základní myšlenky. První tvrdí, že místní společenství se řadí mezi základní složky demokratického systému, další vyjadřuje to, občané jsou oprávněni částečně řídit věci veřejné. Člověk podpisem souhlasí s tvořením podmínek pro fungování územní samosprávy i s jejím budoucím rozvojem. Také se zavazuje k uznávání práv občanů na územní samosprávu, dále tím pak slibuje opatření podmínek pro samostatnost v majetkové oblasti a financování územní správy. [1]

3.2 Obec

Základní jednotkou tvořící veřejnou správu je obec. V ČR je zákonem obecně dáno, že všechny části území jsou částí jedné z obcí, mohou se však vyskytovat i výjimky.

Jedná se o veřejnoprávní územní korporaci mající vlastní majetek, s nímž dle zákona individuálně hospodaří. [2]

Každá obec má několik základních atribut, jež tvoří její celek. Nejprve se jedná o územní základ. To je vlastní území, které vytváří alespoň jedno katastrální území. Právní základ obce znamená, že všechny obce jsou právnickou osobou. Její ekonomický základ pak tvrdí, že každá z nich se svým majetkem nakládá dle své úvahy a hospodaří na základě vlastního rozpočtu. Každá jednotlivá obec je samostatným celkem, tudíž záležitosti vyřizuje samostatně. Pokud v obci nežijí občané trvale, nesplňuje nutné atributy. Za občana se v ČR považuje člověk o věku minimálně 18 let. Musí také mít trvalý pobyt v obci. Dále je nutností, aby se obec univerzálně starala a zajímala o rozvoj území. Jedná se o nestátní subjekt, její postavení je územní samosprávné společenství. [3]

3.2.1 Samospráva a státní správa

Zákon obcím uděluje rozsáhlé množství pravomocí a činností. Jejich zajištění se týká veřejné správy. Peková a Kadeřábková tvrdí, že tyto činnosti a pravomoci a půlí na základě pole působnosti, a sice v samotné a přenesené působnosti.

Samostatná působnost znamená, že ke spravování záležitostí dochází jednotlivě samostatně. Vymezení jejího rozsahu je povoleno pouze zákonem. Jen pokud se jedná o ochranu zákonu, je státním složkám povoleno zasáhnout způsobem, jenž je dán zákonem. Samostatná působnost zahrnuje efektivní uspokojování potřeb občanů, hlavně v rámci zdravotnických služeb, dopravních, informačních, vzdělávacích, kulturních a výchovných služeb, bydlení a zajištění ochrany.

Přenesená působnost je demonstrací decentralizované státní správy, která je obcím svěřena zákonem (viz. čl. 105 Ústavy ČR). Peková tvrdí, státní správa je dekoncentrována. Obce se při vykonávání řídí dle zákona a dalších právních předpisů, směrnic hlavních správních orgánů, rozhodnutí vlády, usnesení a daného krajského úřadu. Zjednodušeně to znamená, že výkon státní správy se svěří obci, resp. jejímu orgánu, a ten ji poté provozuje jako přenesenou působnost.

Obce mají na vykonávání přenesené působnosti nárok na dotační příspěvek ze státního rozpočtu, ten však není dostatečný. [4]

3.2.2 Typy obcí

Podle Lajtkepové se rozlišují tři typy obcí. Toto rozlišení závisí na míře přenesené státní správy.

Nejprve existují obce I. typu. Ty mají základní obecní úřad a všechny samosprávné i vybrané činnosti státní správy provozují ve svůj vlastní prospěch a ve vlastní sféře. Území obce se v souvislosti s tímto typem nazývá správní obvod.

Dále jsou obce II. typu, které mají pověřený obecní úřad. Stejně jako obce I. typu vykonávají samosprávné a vybrané činnosti a úlohy samostatně ve svůj osobní prospěch. Navíc mají však v povinnosti zastávat činnosti pro obce, jež spadají do jejich správního obvodu.

Poslední v řadě jsou obce III. typu, neboli obce s rozšířenou působností. Opět provádějí samosprávné činnosti a úlohy státní správy pro své účely, navíc i pro obce nacházející se v jejich správním obvodu. Dodatečně patří do popisu jejich práce i vykonávání různých vybrané činnosti státní správy. [5]

3.2.3 Členění obcí

K roku 2016 se v ČR nacházelo celkem 6253 obcí různých kategorií. Některým z nich byl titul města přidělen historicky – městysy. Jiné titulu nabyly na základě udělení statutu. Obce se dle určitých aspektů dělí na obce, městysy, města, statutární města a hlavní město.

Obce mohou být buď jedna, nebo i více obcí. Ty však nesmí být městy.

Titul městys má historický význam. Jednalo se o obce oprávněny k pořádání různých trhů, většinou dobytčích či týdenních. V současné době je v ČR 212 městysů, o jejichž vzniku rozhoduje na základě návrhu obce předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (dále jen PSPČR).

Město vzniká tehdy, pokud v něm žije více než 3000 obyvatel. Titul mohl být udělen také v minulosti. Opět o jeho udělení rozhoduje PSPČR, dnes je v ČR 602 měst.

Statutární města získávají svůj titul dle zákona. Speciální vyhláška, statut města, jim povoluje předat jistou část svých pravomocí městským částem nebo obvodům, jež spadají do jejich kompetence. V ČR se nachází 26 takových měst. Ne všechna však plně užívají daných práv. Ve většině z celkového počtu sídlí krajské úřady. Rozlohou i počtem obyvatel se jedná o největší města ČR.

Postavení hlavního města ČR, Prahy, je velmi specifické. Město je samo o sobě jedním z krajů. Dělí se 57 městských částí. Bylo zřízeno zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. [5]

3.2.4 Spolupráce obcí

Za účelem lepšího fungování spolupráce vytvářejí jednotlivé obce právnické osoby. Dále také dle Zákona o obcích vznikají dobrovolné svazky obcí. Podle názvu je zřejmé, že účast není povinná. Účely vytváření těchto spolků jsou konkrétní, např. získání dotací, budování společné dopravní infrastruktury atd. Tyto dobrovolné svazky jsou právnickými osobami.

Některé malou obce nemají dostatek prostředků k tomu, aby řádně vykonávaly přenesenou působnost. V tomto případě je možnost uzavřít veřejnoprávní smlouvu s další obcí, na základě které bude druhá jmenovaná obec provádět povinnosti a výkon přenesené působnosti první obce.

Pro obce také existuje možnost vytvořit společné právnické osoby. Ty pak pro ně zřizují různé služby. Mezi tyto právnické osoby patří např. společnosti s ručením omezeným či akciové společnosti.

Pokud se jedná o mezistátní spolupráci, vzniká mezi partnerskými městy za účelem předávání zkušeností. Jednotlivé obce také mohou vytvářet spolupráci jako Euroregiony. Tato spolupráce je přeshraniční a mohou se do ní zapojit i dobrovolné svazky obcí. V ČR se nachází např. Euroregion Praděd, Krušnohoří, mezi velmi úspěšné se řadí Euroregion Těšínsko. [2]

3.2.5 **Orgány obce**

Orgány obce zajišťují její samosprávu. Mezi tyto orgány patří zastupitelstvo obce, rada obce, starosta a místostarosta, obecní úřad, výbory a komise obce. [2]

3.2.5.1 Zastupitelstvo obce

Jedná se o nejvýše postavený orgán obce. Volí se přímou volbou občanů během komunálních voleb. Ty probíhají jednou za čtyři roky. Tento orgán obce je kolektivní, jeho rozhodovací kompetence o samostatné působnosti obce jsou hlavní. Členem obecního zastupitelstva se může stát pouze občan s věkem minimálně 18 let. Mohou kandidovat nezávisle, či zastupovat určitou politickou stranu. Počet členů zastupitelstva se volí individuálně v každé obci podle počtu obyvatel, viz. tabulka č. 1. Kvůli hlasování by měl být vždy lichý počet.

Tabulka 1 Počet členů zastupitelstva obce, odvozen od počtu obyvatel

Počet obyvatel	Počet zastupitelů obce
do 500	5 – 15
501 – 3000	7 – 15
3001 – 10 000	11 – 15
10 001 – 50 000	15 – 35
50 001 – 150 000	25 – 45
více než 150 000	35 – 55

Zdroj: [6], vlastní zpracování

Člen zastupitelstva odstartuje svůj mandát úspěšným zvolením. K jeho vykonávání je nutné hned na začátku prvního zasedání zastupitelstva obce složit daný slib. Zákon udává, že tato jednání jsou veřejnosti přístupná a zároveň se regulují dle schváleného jednacího řádu. Schůze zastupitelstva se musí konat alespoň čtyřikrát ročně. Je nutné, aby všechna rozhodnutí měla nadpoloviční většinu hlasů členů zastupitelstva obce.

Zastupitelstva se liší na zastupitelstvo obce, městyse, města, městské části a obvodu města. Jen v Praze sídlí zastupitelstvo hlavního města Prahy.

Obec může, co se samostatné působnosti týče, samostatně rozhodovat, a to v záležitostech a věcech určených zákonem. Ty musí být v souladu se zájmem občanů a obce samotné. [7]

Zastupitelstvo obce volí starostu, místopředsedu, členy rady. Navíc také má povolení k zakládání a následnému rušení výborů.

Do jeho kompetence patří také oblast finančních prostředků. O jejich rozhodování a budoucím nakládání rozhoduje právě zastupitelstvo. Jeho úlohou je co nejefektivněji využít rozpočet obce, dohlížet na závěrečný účet obce, plánovat budoucí rozpočet a rozvoj obce. Popřípadě se snaží využít dočasné a trvalé peněžní fondy v co nejlepším zájmu obce. Stará se také o osobní finanční ohodnocení starosty, místopředsedy a členů zastupitelstva.

To nesmí být v rozporu se zákonem. Pokud je to možné, má právo převzít dluh, zřídit si půjčku či poskytnout dotaci.

V rámci jeho kompetence může založit, nebo naopak odvolat právnické osoby, příspěvkové organizace či organizační prvky.

Zákon mu udává pravomoc k vyhlášení lokálního referenda. Může také vydávat obecně obligatorní vyhlášky či rozhodnutí o vstoupení nebo vystoupení z dobrovolného svazku obcí. V oblasti bezpečnosti je oprávněno ke zřízení i zrušení obecní policie.

Rozhodování o majetkových záležitostech obce patří k samostatné pravomoci zastupitelstva obce. V rámci obchodování s nemovitostmi má v kompetenci rozhodovat o jejich koupi, prodeji, darování či převodu. Dohlíží také na transakce s movitým majetkem a penězi. Může prominout pohledávky či zastavit movité i nemovité věci. Všechna rozhodnutí a budoucí plány v oblasti majetku i nemovitostí však musí zastupitelstvo nahlásit 15 dní předem na úřední desce.

Do popisu jeho práce patří nejen rozhodování o majetkových záležitostech. Schvaluje také rozpočtová opatření, uděluje občanství, vydává obecně závazné vyhlášky a emise komunálních obligací. [7]

3.2.5.2 Rada obce

Jedná se o výkonný orgán obce. Zastupitelstvo obce je v samostatné působnosti postaveno výše, ale v oblasti přenesené působnosti se rada řídí zákonem. Nejvyšší počet jejích členů může být maximálně třetinový v závislosti na počet členů zastupitelstva obce a musí být lichý. Členové rady se tedy číselně pohybují mezi 5 a 11. Jestliže má zastupitelstvo méně než 15 členů, rada není volena a pravomoci přebírá starosta obce.

Automatickými členy jsou starosta i místostarosta. Narozdíl od zastupitelstva jsou její jednání soukromá. Nařízení jsou v oblasti přenesené působnosti vydávána společně s obecním úřadem.

Rada obce provádí a obstarává mnoho činností. Připravuje a kontroluje materiály a spisy určené pro jednání zastupitelstva obce. Dohlíží na to, aby bylo usnesení obce řádně splněno. Po schválení rozpočtu hospodaří a nakládá se získanými financemi, se všemi rozpočtovými opatřeními se řídí na základě usnesení zastupitelstva. Má právo na ukládání pokut v samostatné působnosti. Dohlíží na správné plnění úloh obecního úřadu v oblasti samostatné působnosti. Má v kompetenci zřizovat a rušit odbory a oddělení obecního

úřadu. Zároveň, pokud to tajemník navrhne, může dosadit i sesadit vedoucí odborů obecního úřadu. [7]

3.2.5.3 Starosta obce

Jedná se o předního představitele obce. Má za úkol prezentovat obec navenek, volí ho členové zastupitelstva. Zastupitelstvo zodpovídá za vykonávání jeho funkce.

Mezi náplň jeho práce se řadí např. jmenování a odvolání tajemníka obecního úřadu. Jestliže v obci post tajemníka v obci není zřízen, pak do jeho popisu práce patří také všechny činnosti, které by za běžných okolností tajemník vykonával. Dohlíží na správný a včasný audit obce. Řídí a svolává schůze členů zastupitelstev. V přenesené působnosti má za úkol zajišťovat státní správu. Svou funkci plní až do následujících voleb.

Pokud z nějakého důvodu není zastoupena funkce starosty, jeho práci a zodpovědnost přebírá místostarosta. Stejně jako starosta je volen z řad členů zastupitelstva, jemuž se zodpovídá. Společně se starostou má za úkol podepisování právních předpisů. [7]

3.2.5.4 Tajemník obecního úřadu

Tato funkce existuje nutně pouze na pověřených úřadech a v obcích s rozšířenou působností. U ostatní typů není povinná.

V náplni jeho práce je řízení a kontrola pracovníků obecního úřadu. Má na starost veškerou administrativu obce a úlohy v přenesené působnosti.

Jeho účast na zasedání zastupitelstva obce či obecní rady není povinná, plní tam funkci poradce. Nemá však dovolen vstup do žádné politické strany. Se všemi úkoly a činnostmi se zodpovídá starostovi obce. [7]

3.2.5.5 Obecní úřad

Obecní úřad je primárně tvořen starostou, místostarostou a tajemníkem obce. Dále do něj patří také vybraní zaměstnanci obce. Jedná se o orgán obce.

Zastupitelstvo nebo rada obce mu ukládá úkoly, které úřad plní v rámci samosprávy. K jeho výkonu se řadí přenesená působnost, ale pouze v mezích zákona o obcích. Toto omezení vylučuje činnost, jež se svěřuje do působnosti náležité komisi

obecního úřadu. V jeho čele stojí starosta. Ve výkonu funkce mu pomáhají místostarosta a tajemník.

Obecní úřad se dělí na různé typy podle titulu obce. Ve městech působí městský úřad, ve statutárních městech je magistrát. Městské části a obvody spravuje úřad městský a obvodní.

Obecní úřad bývá rozdělen na jednotlivé odbory a oddělení. Finanční odbor působí v obcích i městech. Většina měst má vlastní odbor školství, kultury a sportu, vnitřních věcí, majetku a další. Jestliže se jedná o větší město, může se zřídit i např. dopravní odbor. [7]

3.2.5.5.1 Kontrolní a poradní orgány obce, komise

Rada obce má na starost zřízení komise, zastupitelstvo pak výborů. Jedná se o jeho iniciativní a kontrolní orgány. Každý výbor musí mít alespoň tři členy a jejich celkový počet musí být nutně lichý. Do výboru nesmí patřit žádný člen obecního úřadu, který se zabývá hospodařením obce. Dostává úkoly od zastupitelstva obce.

Pokud jde o komise, ty jsou iniciativními a poradními orgány rady obce. Vedou návrhy a náměty. Nejčastější druh komise je komise přestupková. Odpovídá se radě obce. Pro usnesení se bere většinový počet hlasů. [7]

4 Vlastní práce

4.1 obec Uherčice

Uherčice jsou obec ležící v okrese Břeclav v Jihomoravském kraji na levém břehu řeky Svratky. V roce 2016 zde žilo 1040 obyvatel. Rozlohou pokrývají zhruba 13,6 km² a leží 180 metrů nad mořem. Opět se jedná o vinařskou obec.

Výraznou dominantou obce je novogotický kostel svatého Jana Křtitele. Postaven byl roku 1894. Naproti něj leží nejstarší budova obce, Radnice. Její stavba byla dokončena začátkem 17. století. Na konci minulého století proběhla její rekonstrukce. V přízemí byl zřízen hostinec, v prvním patře pak sídlí obecní úřad a společenské prostory.

V obci se nachází mateřská škola, základní škola – pouze však 1. stupeň. Ordinuje zde praktický lékař, lze navštívit obecní knihovnu a poštu.

Jako zajímavý přírodní úkaz lze jmenovat lesní pahorkatinu Kolby, dále také původní meandrové koryto řeky Svratky. V korunách Vrb na pobřeží hnízdí mnoho druhů ptactva, řeka je dobré místo pro rybolov.

Pro zdejší hospodaření je významné vinařství a výroba vína. Od roku 2015 funguje Vinařský spolek Uherčice. Ten má za úkol sdružovat místní vinaře. V rámci něj pořádají členové různé vinařské akce jako např. Svěcení vín či Den otevřených sklepů.

Tradičně se zde koná Myslivecký ples, Skautský ples, Dětský karneval, setkání důchodců, Masopustní průvod masek obcí, Masopustní maškaráda, Velikonoční výstava vín a další. Z hlediska folklórní tradice se i zde, jako ve většině moravských obcí, konají každoročně Jánské hody. S nimi je spojeno i slavnostní Stavění máje a Májová zábava. Za zmínku stojí také hudební festival Praděda Fest, který se sem přesunul z Hustopečí.

Působí zde pod TJ Sokol oddíl kopané, který soutěží v Okresním přeboru Břeclav. V rámci TJ Sokol zde také funguje jezdecký oddíl. Zdejší klub stolního hokeje se pyšní mnoha úspěchy, zejména pak vítězstvím v Poháru mistrů Evropských zemí. [9]

4.2 Město Hustopeče

Hustopeče mají status města a jedná se o pověřenou obec s rozšířenou působností. Leží v břeclavském okrese v Jihomoravském kraji. 30 km na jih se nachází Brno. K 1. lednu 2015 zde žilo 5788 obyvatel. Rozloha činí přibližně 24,5 km². Leží v nadmořské výšce 184 metrů nad mořem.

Od roku 1600, za vlády Karla z Lichtenštejna, jsou Hustopeče městským zřízením. Do správních reforem roku 1848 město vedl purkmistr s městskou radou a městským rychtářem. Současnou starostkou je od roku 2014 Hana Potměšilová.

Klima celé oblasti se řadí k nejteplejším v České republice. Průměrná roční teplota je přibližně 9 °C. Svahy směřují spíše k jihu, což pozitivně přispívá k vinařskému průmyslu celého města. Vinice tvoří 11 % katastru, téměř 72 % je zemědělská karbonátová úrodná půda, bohatá na vápník. Geologické podloží představují mohutné usazeniny.

Většinu území odvodňuje potok Štinkavka. Ten spolu s dalšími přírodními jevy vytvořil pozoruhodné údolí. Kousek za městem byly vytvořeny Hustopečské rybníky – Přední a Zadní rybník. Společný tok potoka Štinkavka a Pradlenka se vlévá do vodní nádrže Nové Mlýny přibližně 10 km směrem k Pálavě. Průměrné roční srážky jsou asi 562 mm.

Hustopeče byly k roku 2015 třetím největším městem v břeclavském okrese. Průměrný věk obyvatelstva byl cca 41 let. V roce 2011 se obyvatelstvo skládalo ze 45,4% z české národnosti, 23,5% tvořili Moravané, zbytek menšiny jako Slováci, Poláci, Němci atd. V době Rakousko-Uherska se zhruba 85% obyvatel hlásilo k německé národnosti. Během trvání Československé republiky se počet Němců a Čechů začal vyrovnávat. Po vystěhování Němců v roce 1945 došlo k třetinovému poklesu počtu obyvatel. Až v 70. letech se počet zvedl téměř k 6 tisícům obyvatel.

Hustopeče si pevně udržují dlouhodobou vinařskou tradici. Ve městě působí mnoho soukromých vinařství a vinných sklepů. Víno a vinice jsou silným lákadlem pro turisty. Díky klimatické a geografické poloze města se těší k rušnému turismu nejen z celé České republiky, ale také ze zahraničí, převážně z Rakouska a Slovenska.

V Hustopečích je Evropsky významnou památkou také mandloňový sad nacházející se nad městem. V minulém století měl sad velmi významnou roli v produkci mandlí pro celou republiku. Po čase začal chátrat, ale na obnově se aktivně podílí vedení města. Dále se zde pěstuje především meruňky, ječmen a pšenice, brambory, kukuřice a v okolí města řepka olejka.

Elektrifikací, ke které došlo ve 20. letech minulého století, se rozvoj místního průmyslu výrazně urychlil. V současné době je nejvíce rozvinutý hlavně potravinářský průmysl. Do něj se řadí především zpracování vinné révy a mandlí, výroba vína a

mandlových výrobků. Významnou roli v průmyslu mají také zdejší cihelny. Nově vybudované významné firmy jsou např. AGROTEC, Norma Czech nebo Prokast.

Z východní strany města se táhne dálnice D2, na jejímž 25. km se nacházejí právě Hustopeče. Paralelně s dálnicí vede skrz město také silnice II/425, která přes více měst a vesnic spojuje Rajhrad s Lanžhotem. Dále městem prochází komunikace druhé třídy II/420 z Nikolčic do Dolních Věstonic. Ve městě je také železniční stanice. Koleje jej spojují s železniční stanicí Šakvice. Tímto způsobem veřejné dopravy se jedná o nejrychlejší možnou cestu do Brna. Kousek od železniční stanice se nachází také autobusové nádraží. V Hustopečích leží celkem osm zastávek. Početné autobusové linky vedou skrz celý okres.

Ve městě jsou dvě mateřské a základní školy, Mateřská, Základní a Praktická škola, gymnázium a odborné učiliště.

V rámci rozvoje kultury byl v roce 1971 zbudován Kulturní a společenský dům, o tři roky později M-klub městské organizace SSM. Později také vznikl ochotnický soubor. Byl zřízen dům U Synků, kde dodnes pravidelně probíhají různé umělecké výstavy. V Hustopečích se nachází i kino a knihovna. Každoročně se zde koná několik akcí spojených s folklórní tradicí, nejvýznamnější z nich jsou pravděpodobně Svatováclavské hody. Na přelomu září a října probíhají také vyhlášené Burčákové slavnosti, kterých se ročně účastní několik tisíc lidí. Město nechalo zřídit také Dům dětí a mládeže Pavučina, kde probíhají různé zájmové kroužky.

Byl zde zbudován fotbalový stadion, sportovní hala, tenisové kurty a koupaliště. Základní i školy středního vzdělání mají tělocvičnu.

Ve městě se nachází mnoho historických památek. Mezi nejvýznamnější stavby na Dukelském náměstí patří Morový sloup Nejsvětější trojice, renesanční kamenná kašna Žumberák, budova radnice, pod níž se nachází patrové gotické sklepení. Nejvíce však vyčnívá novodobý farní Kostel svatého Václava a svaté Anežky České, jenž dostal svou dnešní podobu kvůli zničení předchozí budovy. Pod Křížovým vrchem stojí Kaple svatého Rocha a v Hradební ulici lze nalézt zbytky městského opevnění z 16. století. V Mandloňových sadech byla v březnu roku 2012 dokončena stavba veřejně přístupné rozhledny. [8]

4.3 Zhodnocení hospodaření obce Uherčice

První část vlastní práce se bude zabývat zhodnocením hospodaření obce Uherčice. Analýza bude členěna na podrobný rozbor příjmů a výdajů obce a vývoje těchto ukazatelů v časovém horizontu pěti let, tj. od roku 2012 do roku 2016. Podklady pro analýzu byly poskytnuty obecním úřadem Uherčice.

4.3.1 Analýza rozpočtu obce v letech 2012-2016

Tuto analýzu jsem zpracovala na základě výkazů, které mi byly poskytnuty na Obecním úřadě v Uherčicích. Výkazy se skládají z rozvahy, výkazu zisku a ztráty, závěrečného účtu a výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu. Všechny poskytnuté výkazy jsou za období let 2012-2016.

Tabulka 2 Schválené příjmy a výdaje v Kč obce Uherčice

	2012	2013	2014	2015	2016
Schválené příjmy	9 339 700	11 837 200	14 656 300	12 667 500	13 104 200
Schválené výdaje	8 727 700	11 224 200	14 515 300	11 303 500	11 740 200
Rozdíl	612 000	613 000	141 000	1 364 000	1 364 000

Zdroj: Závěrečný účet obce Uherčice 2012-2016, vlastní zpracování

Každým rokem se zvyšují schválené příjmy i výdaje. Rozdíl mezi těmito částkami však kolísá. Rok 2012 a 2013 je na stejné úrovni a předpokládá se zisk přes 600 tis. Nejmenší rozdíl se předpokládal v roce 2014 a další roky byl stejný, ale mnohem vyšší než v předchozích letech. Skutečné příjmy a výdaje jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka 3 Skutečné příjmy a výdaje v Kč obce Uherčice

	2012	2013	2014	2015	2016
Skutečné příjmy	11 490 532,78	13 673 912,30	19 314 283,76	33 154 333,71	16 830 140,44
Skutečné výdaje	10 109 676,23	11 837 150,30	17 330 457,35	31 142 236,14	14 893 732,42
Rozdíl	1 380 856,55	1 836 762,00	1 983 826,41	2 012 097,57	1 936 408,02

Zdroj: Závěrečný účet obce Uherčice 2012-2016, vlastní zpracování

Schválený rozpočet se během roku několikrát upravuje. Jak si můžeme všimnout, tak největší rozdíl mezi schváleným rozpočtem na začátku roku a skutečným rozpočtem na konci roku je nejvíce vidět v roce 2015, kdy je přebytek více než 2 mil. Kč. Tuto změnu způsobila dotace na vybudování tůní a mokřad jako protipovodňové opatření. Každý rok se přebytky, které vzniknou použijí do rozpočtu na příští rok.

Skutečné příjmy byly v průměru o 32,098 % vyšší než schválené. Největší rozdíl byl roce 2015, kde byly skutečné příjmy oproti schváleným vyšší o 61,73 %. Způsobila to vysoká dotace, která byla přijatá během roku a na začátku roku se s ní nepočítalo.

Každý rok byl velký rozdíl mezi schválenými a skutečnými příjmy, stejně tak mezi schválenými a skutečnými výdaji. Přesto každý rok obec vykazovala vysoký přebytek. Tento přebytek byl každý rok použit na splátky půjčky, která byla použita pro potřebu rozpočtu následujícího roku na opravu místní komunikace a kanalizace II. etapy, která proběhla v roce 2011.

4.3.1.1 Příjmy obce

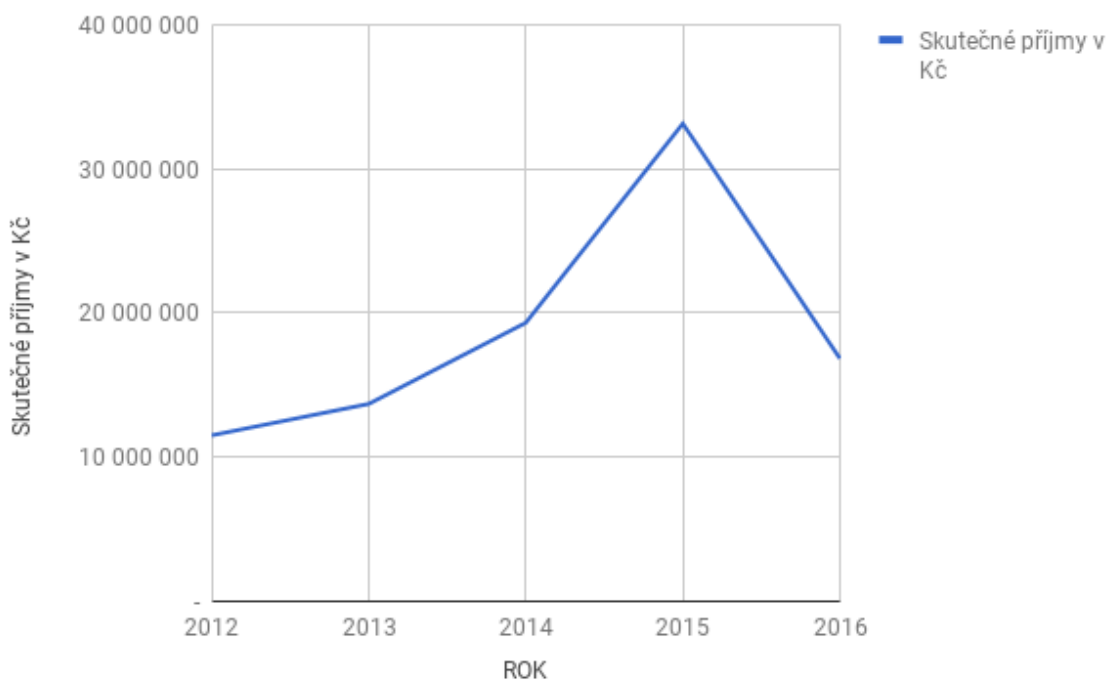
Příjmy v obci se rozdělují do čtyř základních skupin. Největší položkou těchto příjmů jsou daňové příjmy. Nejmenší položku pak příjmy kapitálové. Dále se příjmy dělí na nedaňové a přijaté dotace. V tabulce jsou uvedeny skutečné příjmy v letech 2012-2016.

Tabulka 4 Členění příjmů v obci Uherčice v letech 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Daňové příjmy	9 030 542,49	10 570 560,16	11 326 681,48	11 313 735,04	12 223 728,52
Nedaňové příjmy	1 321 211,69	1 745 196,97	2 052 415,73	1 977 460,03	1 865 545,42
Kapitálové příjmy	53 570	53 661	19 290	69 030	56 590
Přijaté dotace	1 050 208,60	1 304 494,17	5 915 896,55	19 480 398,36	2 684 276,50
Celkem	11 490 532,78	13 673 912,30	19 314 283,76	33 154 333,71	16 830 140,44

Zdroj: Závěrečný účet obce Uherčice 2012-2016, vlastní zpracování

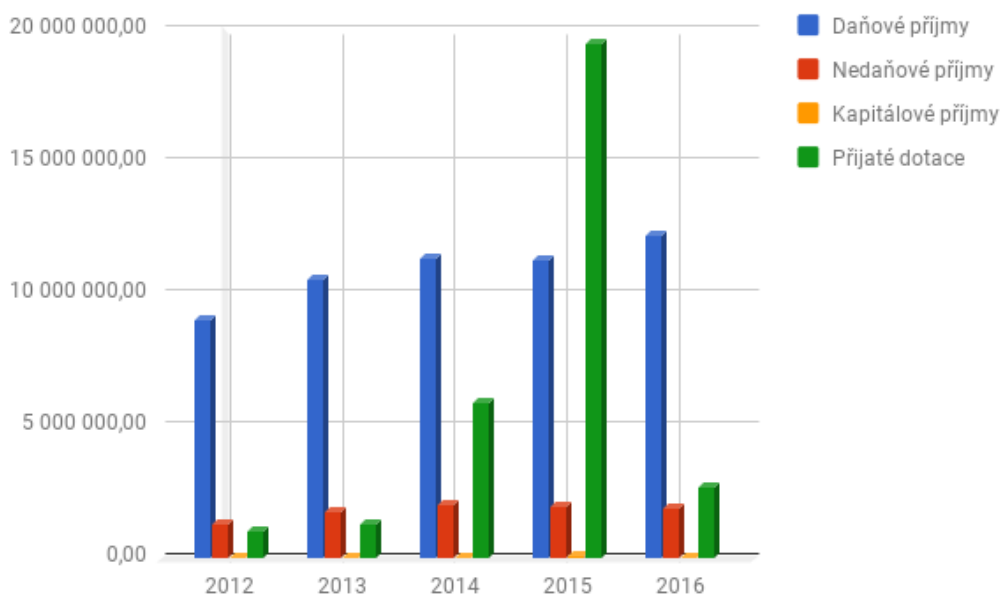
Graf 1 Vývoj skutečných příjmů obce Uherčice v letech 2012-2016

Zdroj: Závěrečný účet obce Uherčice 2012-2016, vlastní zpracování

Z grafu č. 1 můžeme vidět, že máme převážně rostoucí trend. V roce 2015 byl nárůst vysoký a způsobila ho vysoká dotace na vytvoření tůní, jako protipovodňové opatření. V tomto roce, oproti minulému, vzrostly příjmy o 13 840 049,95 Kč, a to až na částku 33 154 333,71 Kč. Ale v dalším roce strmě klesly o 16 424 193,27 Kč a tím se dostaly pod hranici roku 2014 a to na částku 16 830 140,44 Kč. Mezi rokem 2012 a 2013 byl nejmenší nárůst, a to o pouhé 2 183 379,52 Kč. Následně v roce 2014 se oproti roku 2013 příjmy zvýšily o 5 640 371,46 Kč.

Graf 2 Složení příjmů obce Uherčice v letech 2012-2016

Zdroj: Závěrečný účet obce Uherčice 2012-2016, vlastní zpracování

Z předchozího grafu je patrné, že největší podíl zastupují daňové příjmy, které každý rok tvoří v průměru přes 58 % celkových příjmů obce. Pouze v roce 2015 je výjimka, kde nejvyšší podíl tvoří přijatá dotace, která tu tvoří 59,32 % z celkových příjmů, oproti zbývajícím letům, kdy byl průměr pouze 17,88 %. Oproti původní plánované dotaci na začátku roku, což bylo 227 500 Kč, je to vzrůst o 19 252 898,36 Kč. V tomto roce byly dokončeny tůně u Ruky za 5 550 409,70 Kč. Byla dokončena realizace Mokřad, projekt Územního systému ekologické stability krajiny (zkratka ÚSES) v hodnotě 5 398 370,60 Kč. Také byla dokončena realizace ÚSES a to výsadba stromků v hodnotě 9 388 533 Kč.

ÚSES je definováno v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v § 3 písm. a). Zákon ji definuje jako vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. [10]

4.3.1.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy bývají nejvyšší položkou z příjmů rozpočtu obce. Patří sem svěřené daně, což je například daň z nemovitých věcí, dále pak sdílené daně, místní a správní poplatky a ostatní daně. Představuje zpravidla více než 50 % celkových příjmů rozpočtu obce. [11]

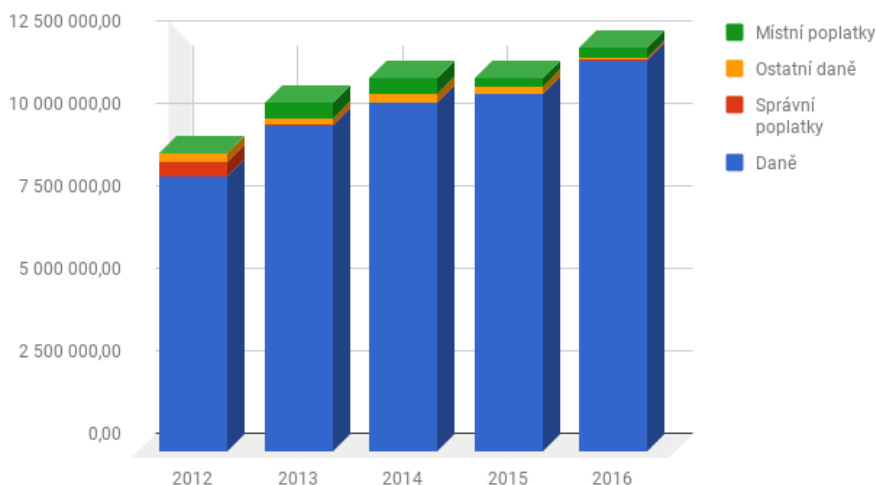
Od roku 1991 může obec vybírat místní poplatky a je na ní, jakou sazbu si zvolí. Zákonem je však dáno rozpětí, které obec nemůže překročit. [12]

Daň z přidané hodnoty patří mezi sdílené daně a má na nich největší podíl. Ve všech zkoumaných letech byla daň z přidané hodnoty na stabilní úrovni cca 4,5 mil. Kč a představovala v průměru 40 % z celkových daňových příjmů. Další poměrně vysoká položka rozpočtu, zahrnutá do sdílených daní, je daň z příjmů fyzických osob. Tvoří ji přibližně 30 % těchto sdílených daní. Poslední významnou položkou sdílených daní je daň z příjmů právnických osob. Tato položka dosahuje výše přibližně 2 mil. Kč.

Dalšími daněmi jsou svěřené daně, kam patří například daň z příjmů právnických osob za obce a daň z nemovitých věcí. U této daně můžeme sledovat pozvolný rostoucí trend.

Patří jsem také poplatky, mezi nejvýznamnější patří za likvidaci komunálního odpadu. Každoročně se v obci Uherčice vybere cca 700 tis. Kč.

Graf 3 Složení daňových příjmů obce Uherčice v letech 2012-2016

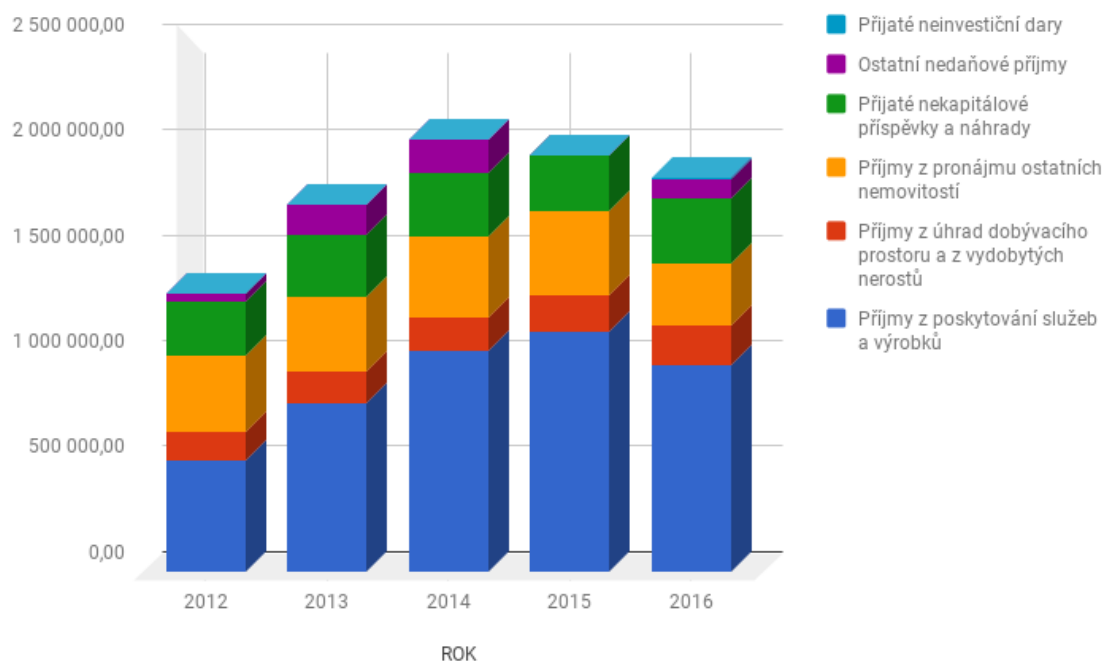
Zdroj: Závěrečný účet obce Uherčice 2012-2016, vlastní zpracování

4.3.1.1.2 Nedaňové příjmy

Tyto příjmy většinou představují menší část rozpočtu, jedná se především o nárazové příjmy. Tyto příjmy nejsou výsledkem povinnosti, kterou nám ukládá zákon, ale jde o činnost obce nebo subjektů, jejímž výsledkem je prospěch obce. Jedná se o příjmy, které pochází z vlastní hospodářské činnosti. Do této kategorie zařazujeme příjmy

z uživatelských poplatků realizovaných v rámci činností obcí municipálními podniky, dále pak příjmy od organizací, které jsou zřízeny obcí. [13]

Graf 4 Složení příjmů obce Uherčice v letech 2012-2016

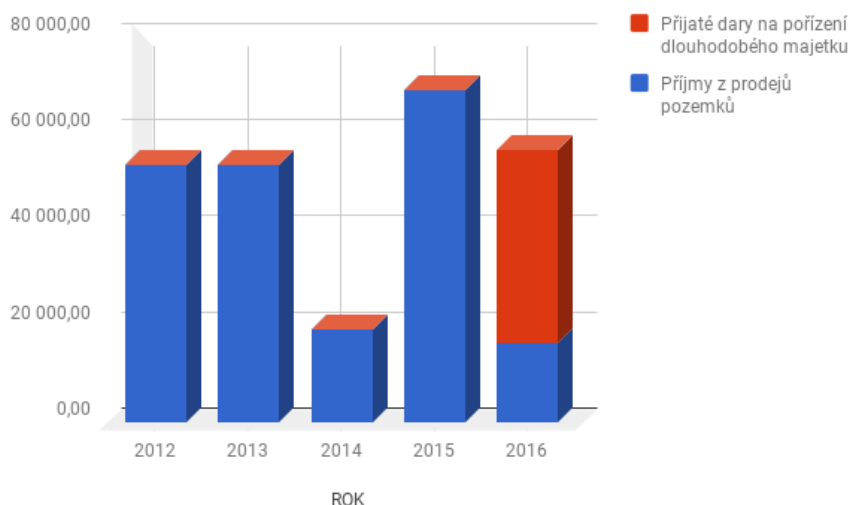

Zdroj: Závěrečný účet obce Uherčice 2012-2016, vlastní zpracování

4.3.1.1.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy představují zanedbatelnou část příjmů obecního rozpočtu. Patří sem přijaté dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku a příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů.

Graf 5 Složení kapitálových příjmů obce Uherčice v letech 2012-2016

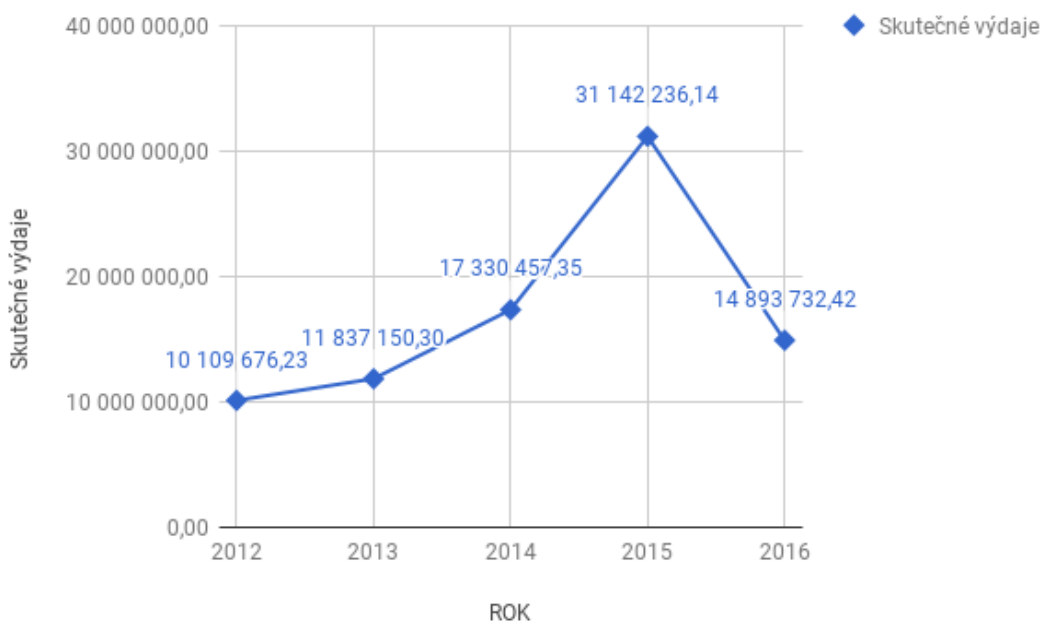
Zdroj: Závěrečný účet obce Uherčice v letech 2012-2016

V obci Uherčice za sledované období tvořily kapitálové příjmy pouze v podobě příjmů z prodeje pozemků. V roce 2015 tvořili i přijaté dary na pořízení majetku. V každém roce se jednalo pouze o drobné částky v průměru okolo 50 000 Kč. Byly prodány pouze malé pozemky.

4.3.1.2 Výdaje obce

Výdaje můžeme dělit do dvou hlavních skupin, na investiční a neinvestiční výdaje. Obec Uherčice vykazuje převážně výdaje neinvestiční (běžné), které převažuje ve většině municipalit. Mezi takové výdaje patří platby, které se opakují a také služby. Tyto prostředky obec využívá na opravy a udržování komunikací, chodníků, osvětlení, opravy budov a také se využívají na platy zaměstnanců obce. V následujícím grafu můžeme vidět vývoj skutečných výdajů obce Uherčice v letech 2012-2016.

Graf 6 Vývoj výdajů obce Uherčice v letech 2012-2016

Zdroj: Závěrečný účet obce Uherčice 2012-2016, vlastní zpracování

Z grafu můžeme vyčíst, že nejvyšší výdaje obec vykázala v roce 2015, kdy přesáhly 30 milionů Kč. Můžeme sledovat postupný stoupající trend. V roce 2015 je patrné vysoké vychýlení, které bylo způsobeno velkou zakázkou, která byla v tento rok realizována. Jednalo se o výstavbu tůní a mokřad u Ruky. Poté náklady zase prudce klesly, až pod hranici roku 2014 a to o 16 248 503,72 Kč na 14 893 732,42 Kč. Mezi rokem 2012 a 2013 bylo zvýšení nejmenší, a to pouze o 1 727 474,07 Kč. Další rok bylo zvýšení byl třikrát vyšší, o 5 493 307,05 Kč.

Tabulka 5 Složení výdajů v obci Uherčice v letech 2012-2016

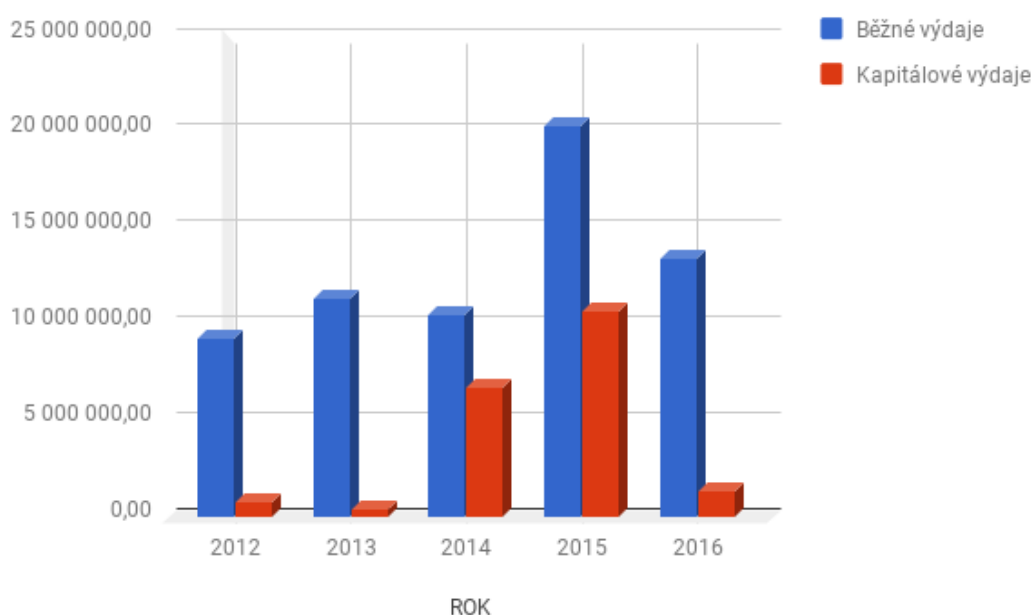
	2012	2013	2014	2015	2016
Běžné výdaje	9 302 574,23	11 384 740,30	10 554 224,78	20 372 952,52	13 505 858,18
Kapitálové výdaje	807 102,00	451 410,00	6 776 232,57	10 769 236,62	1 387 874,24

Zdroj: Závěrečný účet obce Uherčice 2012-2016, vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že běžné výdaje tvoří větší část celkových výdajů obce Uherčice. V průměru mají běžné výdaje zastoupení 76,33 % z celkových výdajů. Největší rozdíl můžeme vidět v roce 2016, kdy běžné výdaje převyšují kapitálové o 12 117 983,94

Kč. Je to způsobeno tím, že běžné výdaje představují většinu položek v rozpočtu obce, které se neustále opakují. V obci Uherčice tyto výdaje byly každý rok převážně použity na opravu komunikací a odvádění a čištění odpadních vod. Za to kapitálové výdaje bývají ojedinělé. Patří sem například investiční nákupy nemovitostí nebo pozemků, tyto transakce provádí obec nepravidelně.

Graf 7 Složení výdajů obce Uherčice v letech 2012-2016

Zdroj: Závěrečný účet obce Uherčice 2012-2016, vlastní zpracování

Jak můžeme vidět na výše uvedeném grafu, běžné výdaje jsou každý rok vyšší než kapitálové. V letech 2012, 2013 a 2016 představují zanedbatelnou část. Pouze v letech 2014 a 2015 mají významný podíl. Toto velké vychýlení bylo způsobeno rozsáhlou opravou komunikací a čištěním odpadních vod.

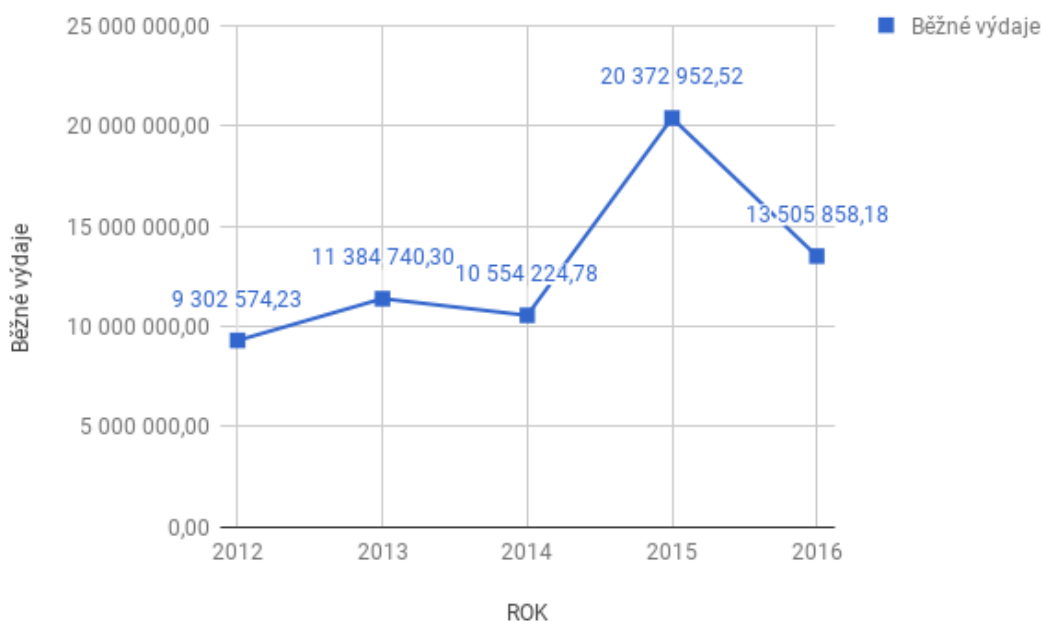
4.3.1.2.1 Běžné výdaje

Nejčastější členění běžných výdajů je na neinvestiční půjčky, nákupy a transfery. Jedná se o výdaje, které se neustále opakují a jsou potřebné pro hlavní chod obce (chod obecního úřadu, mateřské a základní školy apod.).

Větší skupina běžných výdajů má povahu nárokových mandatorních výdajů (obligatorních). Tyto výdaje je nutno zabezpečit, jelikož jsou upraveny zákonem, například

zákonem o školní docházce, zákonem o poskytování veřejné zdravotnické péče atd. Patří sem také kvazimandatorní výdaje, které jsou podloženy smlouvami (splátky dluhové služby). Mezi mandatorní výdaje patří obzvláště některé druhy peněžních transferů. [14]

Graf 8 Vývoj běžných výdajů v obci Uherčice v letech 2012-2016

Zdroj: Závěrečný účet obce Uherčice v letech 2012-2016, vlastní zpracování

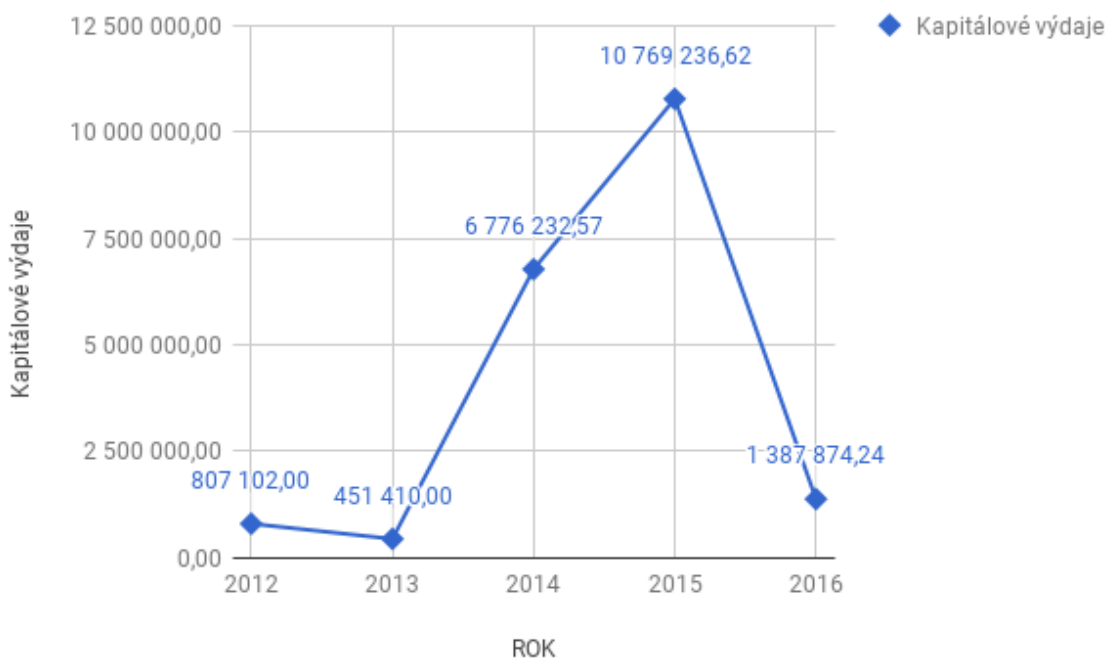
Běžné výdaje mají v obci Uherčice má nejistý trend. Každoročně se trend obrací. Mezi rokem 2012 a 2013 je pozorován růst o 2 082 166,07 Kč. Další rok je pokles o 830 515,52 Kč. V roce 2015 je pozorován největší růst a to 9 818 727,74 Kč, to je o 51,81 %. T tomto roce je také nárůst proti prvnímu sledovanému roku o 11 070 378,29 Kč. Poslední rok je pro změnu zaznamenán velký pokles o 6 867 094,34, což je pokles o 33,71 %.

4.3.1.2.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje jsou zdrojem financování dlouhodobých investičních příležitostí, které jsou zpravidla určeny jako investice k držení na dobu delší než jeden rok. Jedná se o jednorázové investice a jsou použity na financování konkrétní investice ve veřejném sektoru. Z takového hlediska jsou neopakující. Mohou se také použít na splácení investičního úvěru nebo splácení půjček z emise střednědobých a dlouhodobých cenných

papírů v případech, kdy je investice ve veřejném sektoru pořizována i z návratných finančních prostředků. [14]

Graf 9 Vývoj kapitálových výdajů v obci Uherčice v letech 2012-2016

Zdroj: Závěrečný účet obce Uherčice v letech 2012-2016, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že kapitálové příjmy kolísají. V letech 2012 a 2016 jsou skoro na stejné hodnotě, rozdíl mezi nimi je jen něco málo přes 0,5 mil. Kč. V roce 2013 je zaznamenána nejmenší hodnota kapitálových výdajů, a to pouze na úrovni 451 410 Kč. V roce 2013 kapitálové výdaje prudce stouply až do roku 2015. V roce 2016 pak zase prudce klesly o 9 381 362,38 Kč.

4.3.1.3 Monitoring hospodaření obce dle ministerstva financí

Ministerstvo financí, na základě usnesení vlády z roku 2008, provádí monitoring hospodaření obcí. Tento monitoring provádějí za pomoci šestnácti informativních a dvou monitorujících ukazatelů. Na základě dalšího ustanovení vlády z roku 2004 o regulaci zadlužení obcí a krajů, monitorují obce pomocí ukazatele dluhové služby. Tato opatření mají vést k větší obezřetnosti obcí při jejím hospodaření se svěřenými veřejnými prostředky. Takto ministerstvo každoročně provádí výpočet soustavy informativních a

monitorujících ukazatelů (zkratka SIMU) všech obcí a příspěvkových organizací jimi zřízenými a následně posuzují výsledky výpočtu. Vychází vždy z údajů k poslednímu dni příslušného roku. Mezi informativní ukazatele patří například počet obyvatel, celkový příjem, úroky apod. Do monitorujících ukazatelů patří například podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům nebo podíl zadluženosti na cizích zdrojích. [15]

4.3.1.3.1 Celková zadluženost

Tabulka 6 Celková zadluženost obce Uherčice v letech 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Cizí zdroje	11 219 593	10 180 065	12 657 429	30 019 195	30 399 955
Celková aktiva	107 639 310	106 751 640	117 288 392	145 097 884	146 898 413
Podíl	10,42 %	9,54 %	10,79 %	20,69 %	20,69 %

Zdroj: Závěrečný účet obce Uherčice 2012-2016, vlastní zpracování

Celková zadluženost je ukazatel, který nám říká, jak je obec zadlužená v poměru ke svému celkovému majetku. Obec si v letech od 2012 do 2014 vedla docela dobře. Od roku 2015 však ukazatel strmě vzrostl a dostal se až na 20,65 %, kde se drží i v roce 2016. Riziková hodnota je sice až od 25 %, avšak toto číslo už může být alarmující.

4.3.1.3.2 Běžná (celková) likvidita

Tabulka 7 Běžná (celková) likvidita obce Uherčice v letech 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Oběžná aktiva	2 542 105,9	1 867 911,79	6 886 150,13	25 456 491,31	27 499 794,31
Krátkodobé závazky	1 544 000,25	671 063,19	963 367,09	24 429 028,44	22 932 118,38
Likvidita	1,65	2,78	7,15	1,04	1,2

Zdroj: Rozvaha obce Uherčice 2012-2016, vlastní zpracování

Běžná likvidita se vypočítá podílem oběžných aktiv a krátkodobých závazků a říká nám, jak je obec schopna krýt své krátkodobé závazky. Přijatelná hodnota je v rozmezí 1,5 – 2,5 a mezi rizikové patří hodnoty menší než 1. (www.mfcr.cz, 2015)

Doporučených hodnot se obec držela v roce 2012, následující rok byla už víc jak dvakrát vyšší. V roce 2015 byla na nejnižší hodnotě a to 1,04 a v roce 2016 na 1,2, ale stále nepatří mezi ty rizikové. Nejvyšší hodnoty dosáhla v roce 2014, kdy byla na hodnotě 7,15.

4.4 Zhodnocení hospodaření města Hustopeče

Tato kapitola se bude zabývat zhodnocením hospodaření města Hustopeče. Především půjde o analýzu příjmů a výdajů v letech 2012-2016. Podklady pro tuto analýzu mi byly poskytnuty na městském úřadě v Hustopečích. Jednalo se o závěrečné účty obce a účetních závěrek ve vybraných letech.

4.4.1 Analýza rozpočtu města v letech 2012-2016

Následující analýza byla zpracována na základě výkazů, které poskytlo město Hustopeče. Jedná se o závěrečné účty města Hustopeče, rozvahu, výkaz zisků a ztráty, plnění rozpočtu a přehledu o peněžních tocích. Veškeré výkazy, z kterých je čerpáno pro účely této práce jsou za období let 2012-2016.

Tabulka 8 Schválené příjmy a výdaje v Kč města Hustopeče

	2012	2013	2014	2015	2016
Schválené příjmy	139 303 000	115 822 000	118 771 000	127 445 000	132 285 000
Schválené výdaje	202 666 000	112 645 000	114 694 000	120 780 000	145 895 000
Rozdíl	-63 363 000	3 177 000	4 077 000	6 665 000	-13 610 000

Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče 2012-2016, vlastní zpracování

K úpravě rozpočtu dochází vícekrát během roku. Město Hustopeče se rozpočet snaží dodržet, ale často nastávají situace, které to nedovolí. Schválené příjmy se drží v intervalu od 115 mil. Kč do 139 mil. Kč. Trend je nestabilní, mezi rokem 2012 a 2013 dochází k většímu poklesu a to o 23,481 mil. Kč. Následně dochází k meziročním vzrůstům v průměru o 5,49 mil. Kč. Co se týče výdajů, nejvyšší výdaje byly schváleny

v roce 2012, kdy byl předpokládán i největší schodek obecního rozpočtu, a to v hodnotě 63,36 mil. Kč. V roce 2013 až 2015 byl schválen přebytek. V roce 2016 to byl zase deficitní rozpočet.

Tabulka 9 Skutečné příjmy a výdaje v Kč města Hustopeče

	2012	2013	2014	2015	2016
Skutečné příjmy	148 433 000	140 009 168	171 659 144	163 291 000	177 996 000
Skutečné výdaje	157 560 000	138 518 955	166 701 858	141 322 000	148 094 000
Rozdíl	-9 127 000	1 490 213	4 957 287	21 969 407	29 902 000

Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče 2012-2016, vlastní zpracování

Rozdíl mezi schválenými a skutečnými příjmy byl v průměru 33,52 mil. Kč. Skutečné příjmy byly oproti schváleným vždy vyšší. Největší rozdíl byl v roce 2015 a to 52,89 mil. Kč. Nejmenší rozdíl byl v roce 2012 a to pouhých 9,13 mil. Kč. Obec ve všech letech, kromě roku 2012, vykazovala přebytek. Největší přebytek byl zaznamenán v roce 2016 ve výši 29,9 mil. Kč.

V roce 2012 byl vyčerpán střednědobý úvěr ve výši 10 986 tis. Kč na pokrytí nákladů spojených obnovou komunikací na území města Hustopeče. Zbylá část úvěru ve výši 19 014 tis. Kč byla dočerpána v roce 2013.

V roce 2013 byly realizovány akce vodního hospodářství, jednalo se o kanalizace, snížení hladiny spodní vody a realizace vodovodní sítě vybraných ulicích. Proběhla další etapa revitalizace panelákového sídliště, byla zbudována bezbariérová trasa od obchodního domu k nemocnici. Bylo zbudováno dětské hřiště a další multifunkční hřiště.

4.4.1.1 Příjmy města

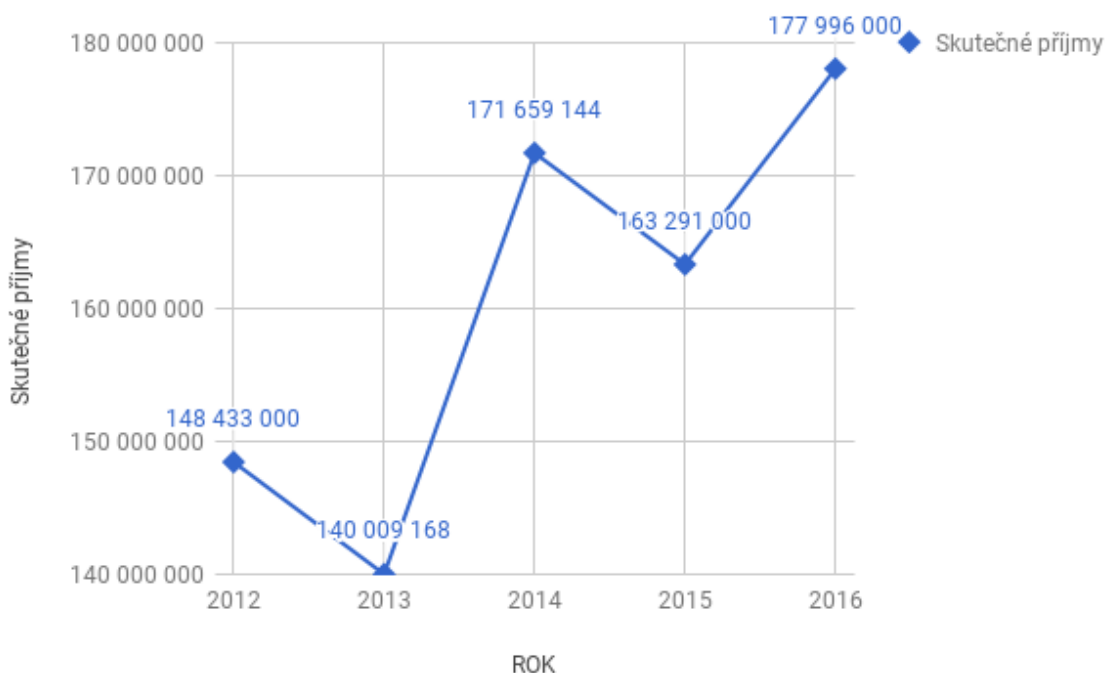
Příjmy v městě Hustopeče se dělí do čtyř základních skupin. Největší položkou jsou zpravidla daňové příjmy, které tvoří největší část všech příjmů jak obcí, tak měst. Nejmenší položkou jsou kapitálové příjmy, které se vyznačují svojí nestálostí a jedná se o příležitostní příjmy. Dále příjmy rozdělujeme na nedaňové a přijaté dotace.

Tabulka 10 Složení příjmů v Kč města Hustopeče

	2012	2013	2014	2015	2016
Daňové příjmy	64 282 000	80 748 107	87 702 589	87 873 091	95 088 000
Nedaňové příjmy	23 637 000	23 384 225	22 561 546	32 268 725	43 526 000
Kapitálové příjmy	5 445 000	2 224 697	1 161 057	975 369	826 000
Přijaté dotace	55 069 000	155 821 992	214 500 854	181 264 312	207 967 000
Celkem	148 433 000	262 179 021	325 926 046	302 381 497	347 407 000

Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče 2012-2016, vlastní zpracování

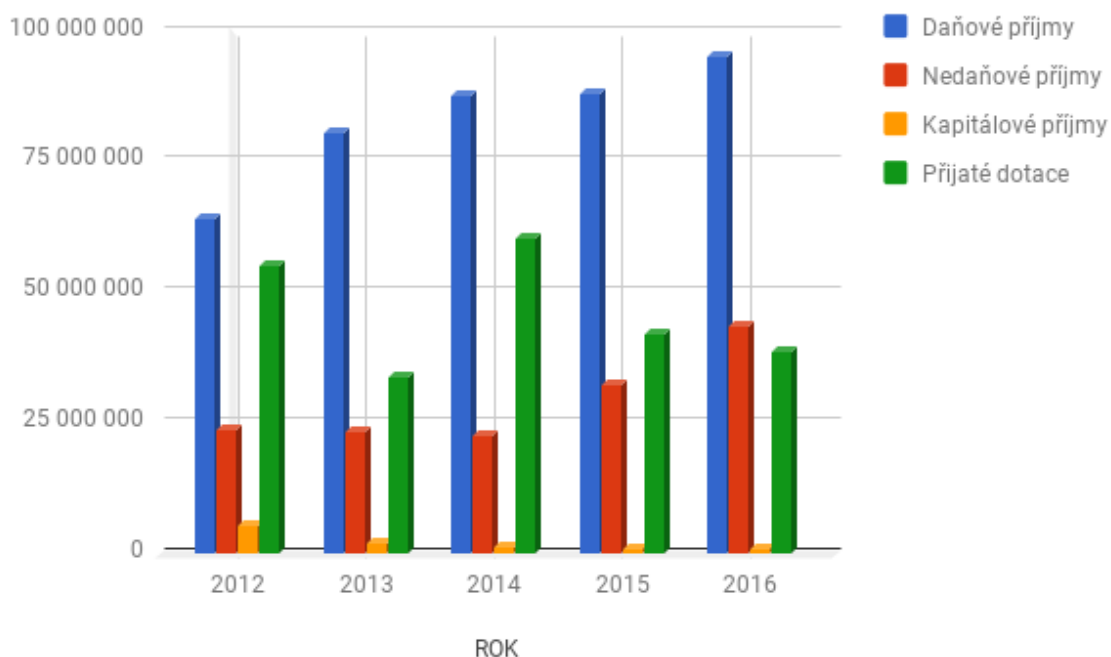
Graf 10 Vývoj skutečných příjmů města Hustopeče v letech 2012-2016

Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče 2012-2016, vlastní zpracování

Graf ukazuje, že vývoj skutečných příjmů v městě Hustopeče je kolísavý. Mezi rokem 2012 a 2013 pozorujeme menší pokles zhruba o 8,42 mil. Kč. Následující rok byl pozorován největší růst, a to o 31,65 mil. Kč. Mezi rokem 2014 a 2015 pozorujeme zase menší pokles a to o 8,37 mil. Kč. Poslední rok byl zaznamenán opět růst, a to o zhruba 14,71 mil. Kč.

Graf 11 Složení příjmů města Hustopeče v letech 2012-2016

Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče 2012-2016, vlastní zpracování

Daňové příjmy tvoří největší část všech příjmů města. Každý rok tvoří daňové příjmy v průměru 51,9 % celkových příjmů města. V porovnání s obcí Uherčice je to o 6,1 % menší podíl na celkových příjmech.

Nedaňové příjmy mají postupný rostoucí trend. Nejvíce nedaňových příjmů bylo v roce 2016, kdy byl na úrovni 43,53 mil. Kč. Nejmenší úroveň byla zaznamenána v roce 2014, kdy byly vykázány příjmy v hodnotě 22,56 mil. Kč.

Kapitálové příjmy tvoří zanedbatelnou část celkových příjmů. Kapitálové příjmy jsou vykázány pouze v případě, když se prodala nějaká nemovitost, či pozemek. Nejvíce kapitálových příjmů bylo zaznamenáno v roce 2012, kdy bylo vykázáno 5,45 mil. Kč.

U přijatých dotací je zaznamenán výkyv v závislosti na potřebách města. Nejvíce dotací bylo přijato v roce 2014 ve výši cca 60,24 mil. Kč. Nejméně pak v roce 2013 ve výši 33,65 mil. Kč. V průměru byly ročně přijaty dotace ve výši 45,94 mil. Kč.

4.4.1.1.1 Daňové příjmy

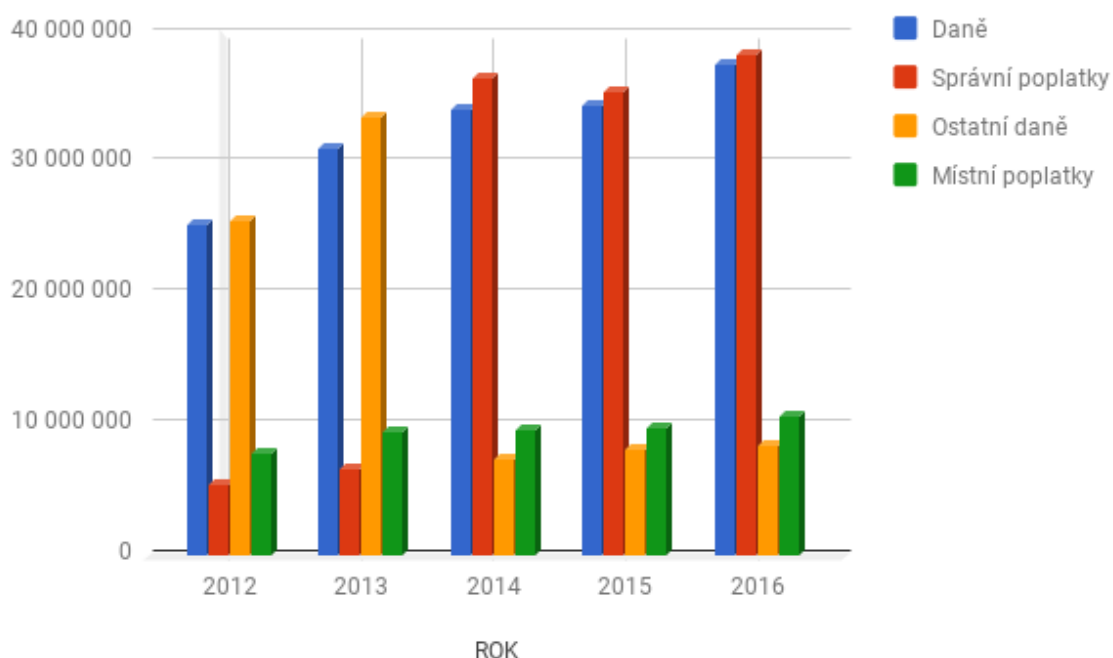
V roce 2012 bylo plnění daňových příjmů na 99 %. V tomto roce město Hustopeče na daňových příjmech získalo o cca 4,49 mil. Kč více než v roce předchozím. Nárůst je

především z důvodu vyššího výnosu odvodu výtěžku z provozovaných VHP a TZ a také vyššího výběru daně z nemovitostí (vzhledem ke změně legislativy). Plnění ostatních daní stagnuje, případně je nižší než v předchozích letech.

V roce 2013 byly daňové příjmy oproti schválenému rozpočtu po změnách naplněny na 110 %. Toto plnění nebylo očekáváno.

Daňové příjmy byly v roce 2014 oproti schválenému rozpočtu po změnách naplněny na 103,49 %. V roce 2015 to byly dokonce naplněny na 106 %. Stejně plnění bylo i v roce 2016. Tato plnění předčila očekávání.

Graf 12 Složení daňových příjmů města Hustopeče v letech 2012-2016

Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče 2012-2016, vlastní zpracování

4.4.1.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy byly v roce 2012 neplněny na 102 %. Odvody příspěvkových organizací v tomto roce nebyly naplněny z důvodu neprovedené bankovní transakce od Sportovního zařízení města Hustopeče. Tato částka byla převedena následující rok v lednu. Nižší plnění bylo také u pronájmu pozemků a ostatních nemovitostí z důvodu zpoždění plateb. Neuhrazené platby byly předmětem vymáhání pohledávek. Další nedaňové příjmy byly plněny poměrně lineárně, některé položky byly lehce překročeny.

V roce 2013 byly nedaňové příjmy oproti schválenému rozpočtu naplněny na 108 %. U některých položek nedaňových příjmů došlo ke konci roku k nárůstu. Jednalo se

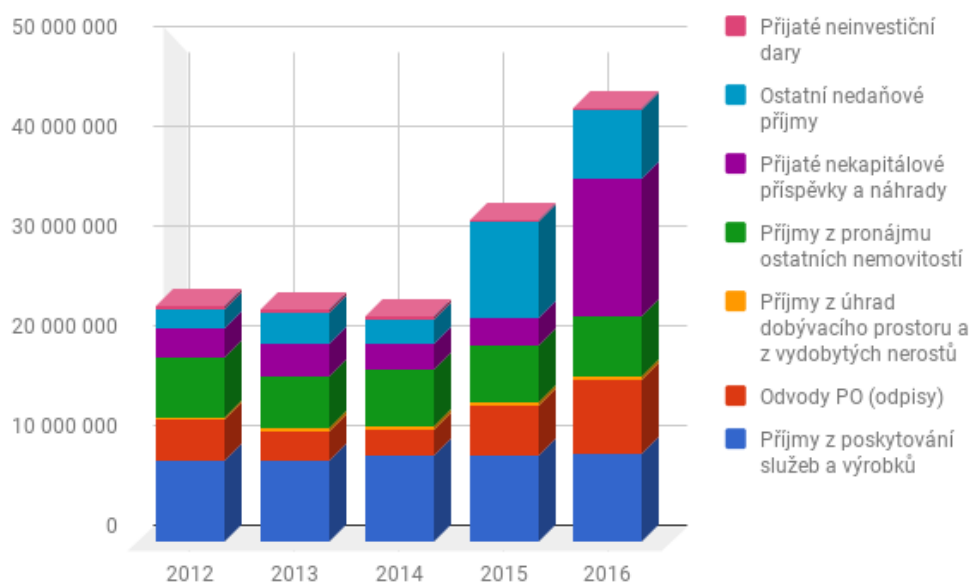
například o položky příjmů z poskytování výrobků a služeb a dále o položky příjmů z pronájmů ostatních nemovitostí, kde se projeví doplacené pohledávky z minulých let.

Nedaňové příjmy v roce 2014 zaznamenaly pokles v plnění rozpočtu oproti schválenému rozpočtu po změnách, a to pouze na 86,74 %. Hlavním důvodem bylo nečerpání návratné finanční výpomoci zřízeným příspěvkovým organizacím (Městská nemocnice Hustopeče) ve výši 3 mil. Kč, a tedy nebylo provedeno ani splacení.

V roce 2015 byly naplněny na 97 %. V některých položkách nedaňových příjmů došlo ke konci roku k nárůstu, například u příjmů z poskytování výrobků a služeb a příjmů z pronájmů ostatních nemovitostí, kde se projeví doplacené pohledávky z minulých období. Další podstatné navýšení je v položce „sankční platby přijaté od jiných subjektů“, která obsahuje sankce za překračování rychlosti při průjezdu městem (radary).

V posledním sledovaném roce je zaznamenáno plnění na nejvyšší hranici a to 112 %. Významnou položkou zde byly sankční platby přijaté od jiných subjektů, které obdrželi ve výši 17,2 mil. Kč.

Graf 13 Složení nedaňových příjmů města Hustopeče v letech 2012-2016

Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče 2012-2016, vlastní zpracování

4.4.1.1.3 Kapitálové příjmy

V roce 2012 bylo plnění rozpočtu na 100 %. Největší objem tvořily platby za prodané garáže, které byly na účet města převedeny v prvních měsících roku.

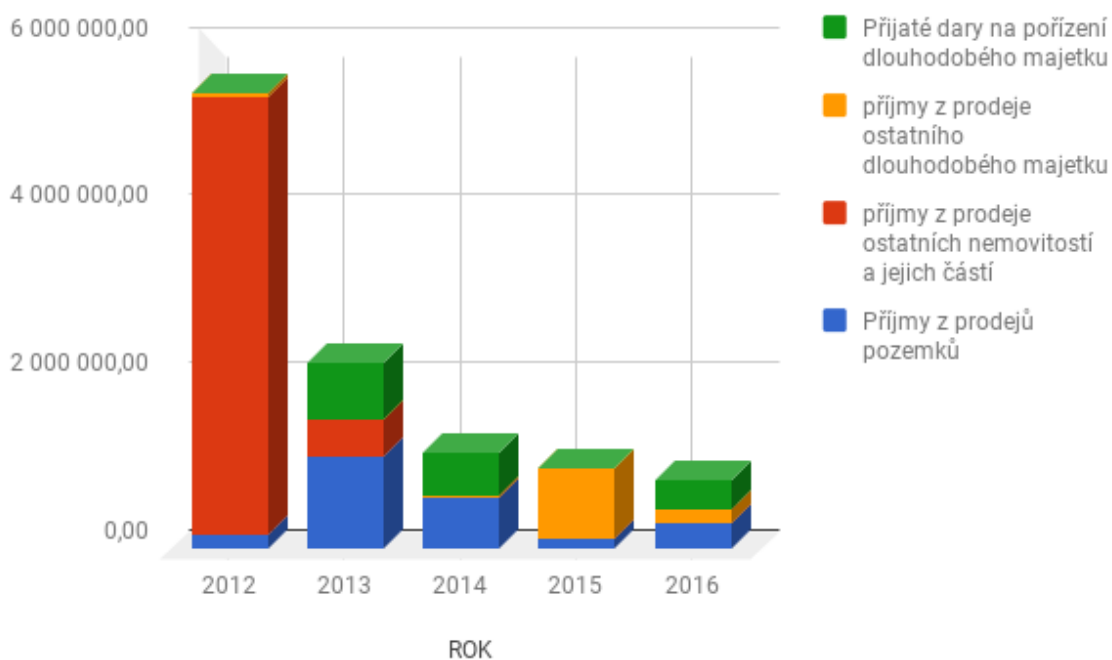
V roce 2013 bylo plnění těchto příjmů na vysoké úrovni a to na 198 %. Na posledním zastupitelstvu města byly schváleny prodeje pozemků. Realizace smluv byla očekávána až v roce 2014. Ze strany kupujících však došlo k velmi rychlému zaplacení, což se projevilo v překročení rozpočtových příjmů.

Následující rok bylo zaznamenáno jedno z nejnižších plnění rozpočtu, a to na pouhých 36,51 %. Předpokládalo se, že se nově vzniklé akciové společnosti Městské zdravotnické centrum Hustopeče prodá majetek v hodnotě 2 mil. Kč. Tento záměr však nebyl realizován.

V roce 2015 bylo plnění na stále nízké hranici, pouhých 33 %. Důvodem byl plánovaný příjem cca 2 mil. Kč, který městu jako zřizovateli náleží po zrušení akciové společnosti Městské zdravotnické zařízení. Tento příjem byl realizován až následující rok.

V roce 2016 bylo plnění na nejnižší hodnotě, a to pouze na 26 %. Důvodem je skutečnost, že schválené prodeje pozemků byly z části realizovány až v následujícím roce 2017.

Graf 14 Složení kapitálových příjmů města Hustopeče v letech 2012-2016

Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče 2012-2016, vlastní zpracování

4.4.1.1.4 Přijaté dotace

Dotace byly v roce 2012 plněny na 92 %. Důvodů bylo hned několik. Některé z dotací nebyly obdrženy v daném roce a budou na účet města poslány následující rok.

Město čerpalo několik dotací z operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, které jsou čerpány průběžně v průběhu několika let. Nevyčerpaná část dotací je předmětem prvního rozpočtového opatření.

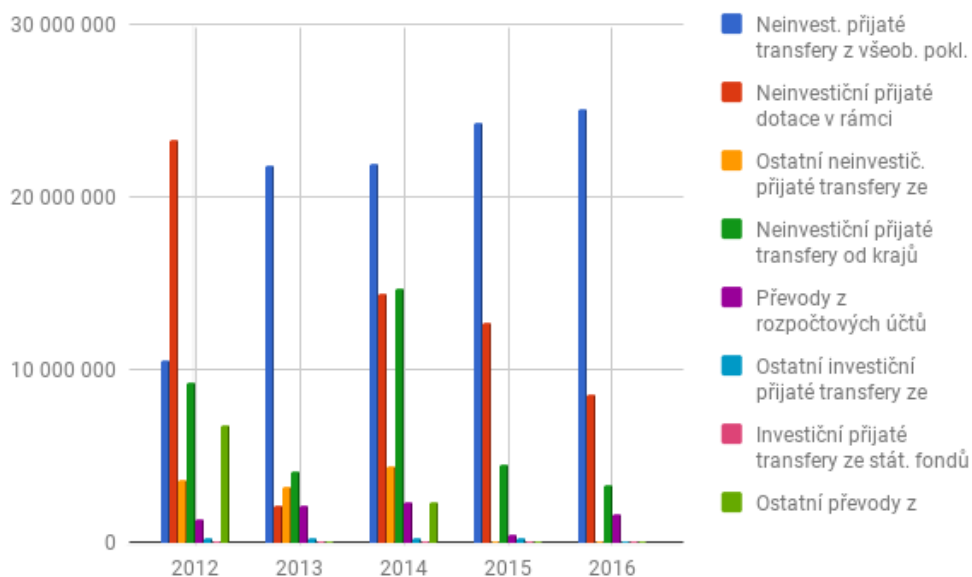
V roce 2013 bylo plnění na 83 %. Některé z přiznaných dotací nebyly v roce 2013 poskytovatelem vyplaceny. V souladu s uzavřenými smlouvami je město může čerpat následující rok, a proto byly prostřednictvím rozpočtového opatření přesunuty do následujícího roku.

V roce 2014 bylo plnění rozpočtu na 100,05 %. Největší objem dotací tvoří příspěvek v rámci dotačního vztahu. Významnou částí jsou i dotace ze Státního fondu životního prostředí na ozelenění města a dotace z evropských zdrojů z operačních programů „Lidské zdroje a zaměstnanost“.

Rok 2015 byl v plnění rozpočtu oproti předchozímu roku na nižší úrovni, pouze na 89 %. Některé z přiznaných dotací nebyly v tomto roce poskytovatelem plně vyplaceny. V souladu s uzavřenými smlouvami je město může čerpat následující rok, a proto budou prostřednictvím rozpočtového opatření přesunuty do následujícího roku.

V posledním zkoumaném roce bylo plnění čerpáno na 100 %.

Graf 15 Složení přijatých dotací města Hustopeče v letech 2012-2016

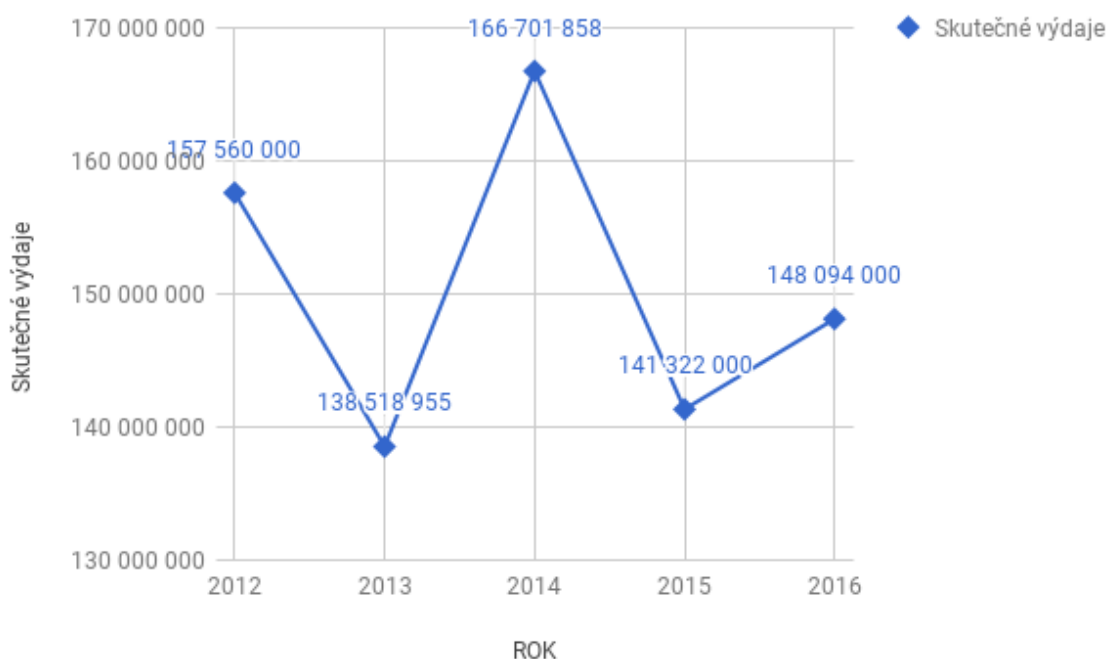

Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče 2012-2016, vlastní zpracování

4.4.1.2 Výdaje města

Výdaje dělíme na dvě hlavní skupiny. Na běžné (neinvestiční) a kapitálové (investiční) výdaje. Větší podíl představují běžné výdaje, kam patří například platby, které se opakují a služby. Jsou to prostředky, které město využívá na opravu a udržení komunikací a chodníků, anebo na platby zaměstnanců města. Následující graf popisuje vývoj výdajů města Hustopeče v letech 2012-2016.

Graf 16 Vývoj skutečných výdajů města Hustopeče v letech 2012-2016

Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče, vlastní zpracování

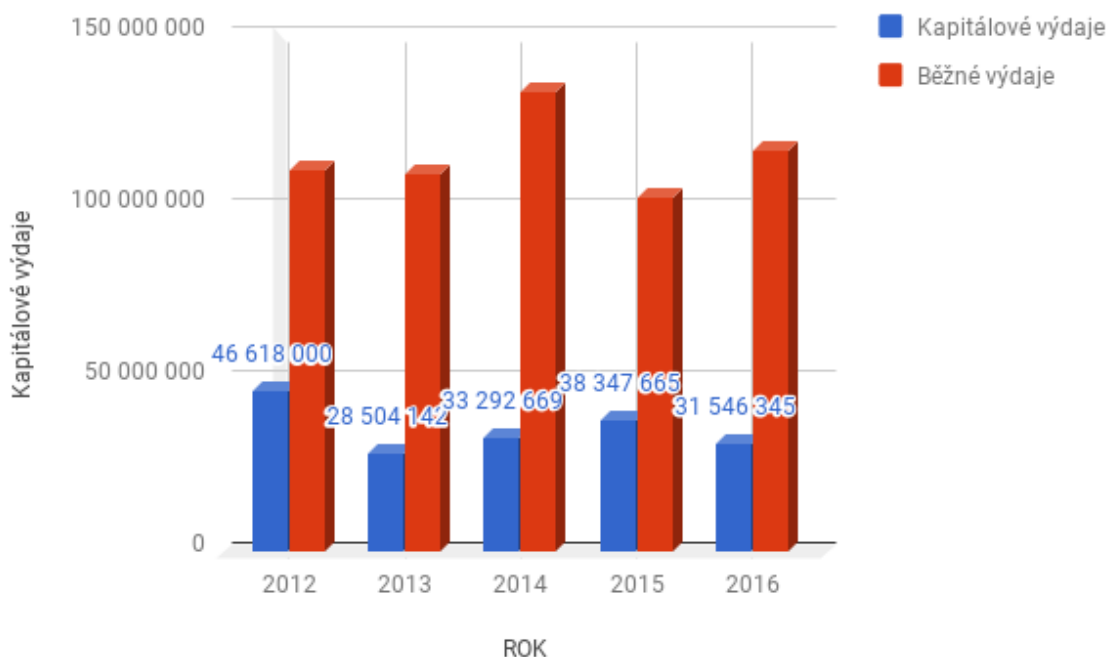
Z grafu je patrné, že trend je kolísavý. Nejvyšší výdaje město vykázalo v roce 2014, kdy byly ve výši 166,7 mil. Kč. Nejmenší výdaje jsou zaznamenány v roce 2013, a to na úrovni 138,52 mil. Kč. Mezi rokem 2013 a 2014 také můžeme pozorovat nejvyšší nárůst a to o 28,18 mil. Kč. Poté zase prudce klesly o 25,37 mil. Kč na 141,32 mil. Kč. Nakonec byl v roce 2016 pozorován mírný nárůst o 5,77 mil. Kč. V roce 2012 byly výdaje na 157,56 mil. Kč, další rok poklesly o 19,04 mil. Kč.

Tabulka 11 Složení výdajů města Hustopeče v letech 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Běžné výdaje	110 942 000	110 014 813	133 409 189	102 974 335	116 547 655
Kapitálové výdaje	46 618 000	28 504 142	33 292 669	38 347 665	31 546 345

Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče, vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že běžné výdaje představují větší část celkových výdajů města. V průměru mají běžné výdaje 76,3 % zastoupení na celkových výdajích. Největší rozdíl můžeme pozorovat v roce 2013, kdy byl rozdíl mezi kapitálovými a běžnými výdaji 100,12 mil. Kč. Tento rozdíl je způsoben tím, že běžné výdaje zahrnují větší část položek v rozpočtu města. Jedná se o výdaje, které se neustále opakují.

Graf 17 Složení výdajů města Hustopeče v letech 2012-2016

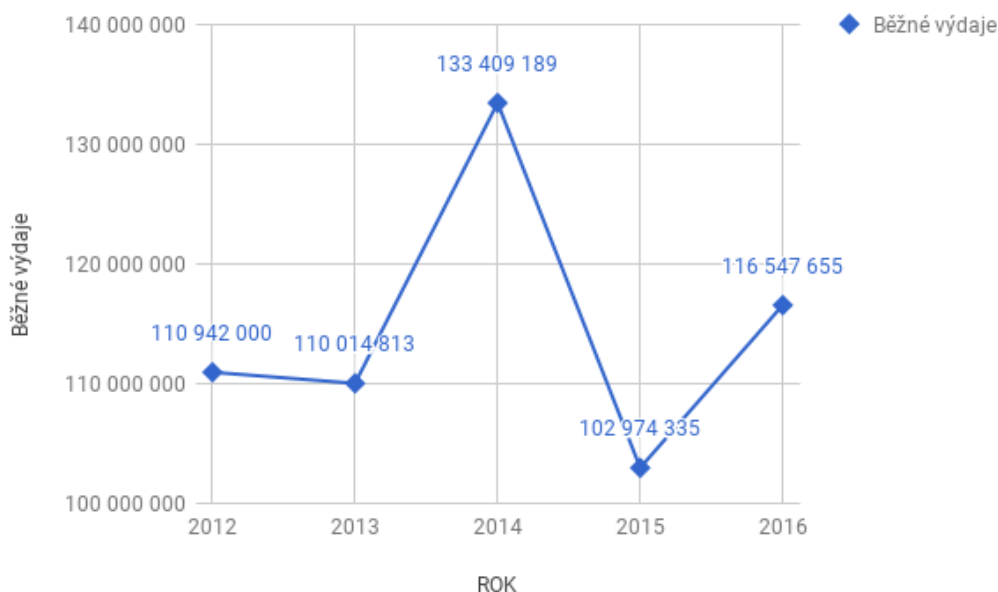
Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče 2012-2016, vlastní zpracování

Z grafu je jasné, že běžné výdaje jsou každý rok mnohokrát vyšší než kapitálové. Kapitálové výdaje každý rok kolísají kolem stejné hodnoty. Nejvyšší kapitálové výdaje byly zaznamenány v roce 2012.

4.4.1.2.1 Běžné výdaje

Běžné výdaje dělíme na neinvestiční půjčky, nákupy a transfery. Představují převážně výdaje, které se neustále opakují a jsou nutné proto, aby obec, město či její příspěvkové organizace každodenně fungovaly.

Graf 18 Vývoj běžných výdajů města Hustopeče v letech 2012-2016

Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče 2012-2016, vlastní zpracování

Trend běžných výdajů ve městě Hustopeče je nestabilní. Mezi rokem 2012 a 2013 sledujeme mírný pokles o zhruba 927 tis. Kč. Následující rok je strmý vzrůst o 23,4 mil. Kč. V roce 2015 je pro změnu pozorován hluboký pokles, až pod úroveň roku 2013. V roce 2016 je opět vzrůst o 13,57 mil. Kč.

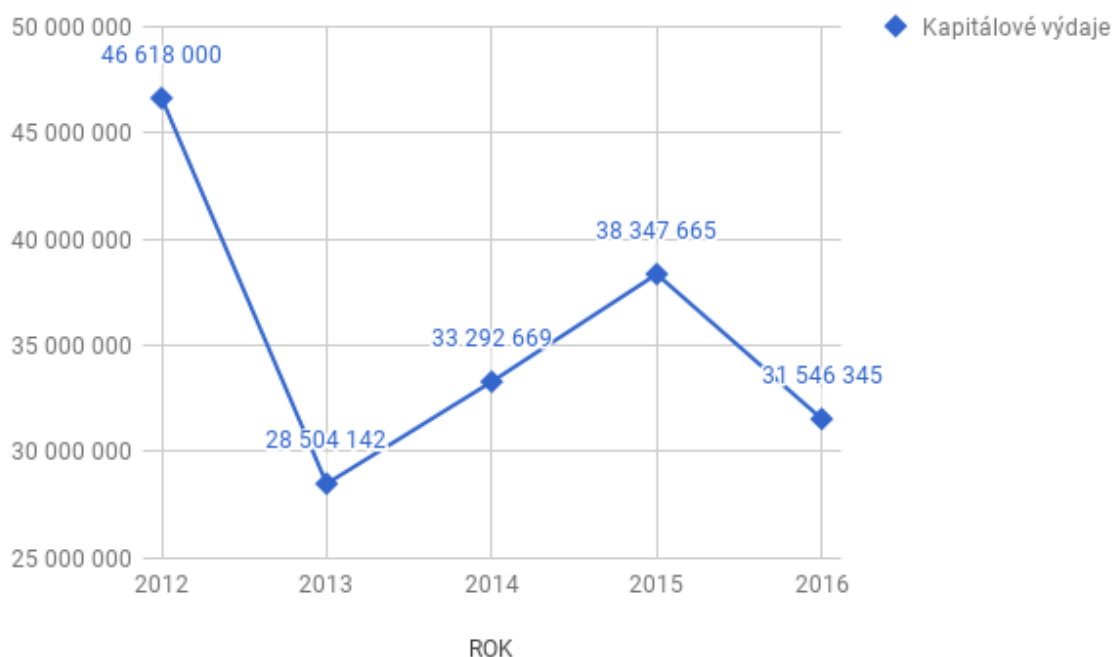
V roce 2012 byly běžné výdaje byly naplněny na 89 %. Nevyčerpané prostředky, na které byly uzavřeny smlouvy, byly v rámci 1.rozpočtového opatření přesunuty do roku 2013.

Přečerpání rozpočtu v běžných výdajích bylo pouze u organizačních jednotek na místní komunikace. V prosinci byla provedena úhrada za opravu ve výši 689 tis.Kč, se kterou bylo původně počítáno v kapitálových výdajích. V roce 2013 byly běžné výdaje naplněny na stejný počet procent. V následujícím roce plnění mírně pokleslo na 87,05 %. V roce 2015 bylo plnění ještě o trochu nižší než v předchozím roce, a to na pouze 86 %. V posledním sledovaném roce opět vzrostlo na 92 %.

4.4.1.2.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje představují dlouhodobé výdaje. Jsou určeny pro dlouhodobé investice, s délkou držení větší než jeden rok. Jsou použity pro konkrétní investici ve veřejném sektoru a nemají opakující se tendenci. (Peková, 2008)

Graf 19 Vývoj kapitálových výdajů města Hustopeče v letech 2012-2016

Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče, vlastní zpracování

V roce 2012 nedošlo v kapitálových výdajích k překročení u žádné položky. Naopak spousta akcí nebyla dokončená a byla v rámci 1. rozpočtového opatření převedeny do následujícího roku.

Následující rok bylo plnění kapitálových výdajů pouze na 61 %. Ve stejném roce byly mimo jiné realizovány akce vodního hospodářství, a to nová kanalizace na vybrané ulici a snížení hladiny spodní vody v určité části města.

Byl zakoupen a instalován parkovací automat a proběhla další etapa revitalizace panelákového sídliště. Také bylo zřízeno předškolní dětské hřiště a další multifunkční hřiště.

Z OdPa 3111 předškolní zařízení bylo zbudováno dětské hřiště, další multifunkční hřiště.

V roce 2014 bylo plnění kapitálových výdajů na 73,33 %. V dalším roce bylo plnění o něco vyšší a to 79 %. V posledním sledovaném roce 2016 bylo plnění nejnižší a to pouze na 56 %.

4.4.1.3 Monitoring hospodaření města dle ministerstva financí

Jak je uvedeno v předchozí kapitole, Ministerstvo financí provádí monitoring hospodaření obcí, za účelem regulace zadlužení obcí a krajů. Využívá k tomu informativní a monitorující ukazatele. Toto pozorování ministerstvo provádí každoročně a jeho výstupem je výpočetní soustava (SIMU), které mezi sebou porovnávají. Do těchto ukazatelů patří například počet obyvatel, celkový příjem, ukazatel zadluženosti apod. (www.mfcr.cz, 2015)

4.4.1.3.1 Celková zadluženost

Tabulka 12 Celková zadluženost města Hustopeče v letech 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Cizí zdroje	80 193 189	70 877 341	93 542 812	80 435 408	85 426 417
Celková aktiva	679 771 937	639 826 465	727 287 289	770 538 093	785 446 583
Podíl	11,8 %	11,08 %	12,86 %	10,44 %	10,87 %

Zdroj: Závěrečný účet města Hustopeče 2012-2016, vlastní zpracování

Co se týče tohoto ukazatele, město Hustopeče si vede vcelku dobře. Za všechny pozorovaná léta má město celkovou zadluženost v průměru 11,41 %. Přičemž kolísání mezi touto hodnotou je maximálně 1,45 %. Tento ukazatel se tedy pohybuje v intervalu od 10,44 % do 12,86 %. Největší rozdíl je mezi rokem 2014 a 2015, kdy dochází k poklesu o 2,42 %. Jelikož riziková hodnota začíná až na 25 %, město Hustopeče si z tohoto pohledu vede velice dobře.

4.4.1.3.2 Běžná (celková) likvidita

Tabulka 13 Běžná likvidita města Hustopeče v letech 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Oběžná aktiva	50 760 293	53 905 942	81 906 425	94 228 706	98 337 143
Krátkodobé závazky	23 689 312	26 184 882	29 261 685	19 427 872	22 648 277
Likvidita	2,14	2,06	2,8	4,85	4,34

Zdroj: 1 Závěrečný účet města Hustopeče 2012-2016, vlastní zpracování

Ukazatel likvidity nám říká, jako moc je obec schopná dostát svých krátkodobých závazků. Vypočítá se jako podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Mluvíme pouze

o běžné likviditě. Ideální hodnoty se pohybují od 1,5 do 2,5, přičemž rizikové hodnoty jsou menší než 1. (www.mfcr.cz, 2015)

Od roku 2012 do 2013 si město Hustopeče udržuje tento ukazatel na úrovni něco málo přes 2 %. V roce 2015 tato hodnota vzrostla o 2,05 % na hodnotu 4,85 %. V posledním sledovaném roce o něco málo klesla na hodnotu 4,34 %. Jak můžeme vidět, město Hustopeče bylo na úrovni doporučených hodnot pouze v letech 2012 a 2013.

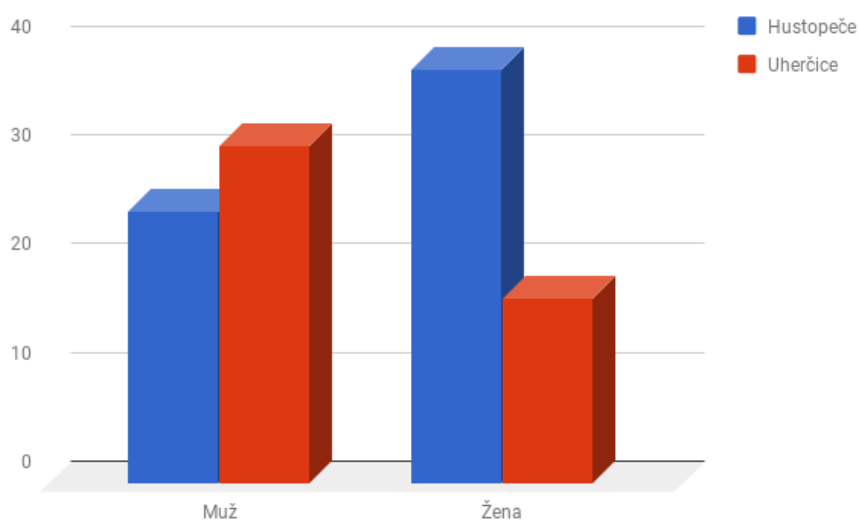
5 Výsledky a diskuse

5.1 Výsledky ankety

V této kapitole jsou shrnuty výsledky anketního šetření. Tohoto šetření se zúčastnilo celkem 111 občanů z obce Uherčice a města Hustopeče. Následující kapitoly jsou strukturovány podle otázek. Každá kapitola je právě jedna otázka.

5.1.1 Vaše pohlaví?

Graf 20 Rozložení pohlaví účastníků anketního šetření v obci Uherčice a městě Hustopeče

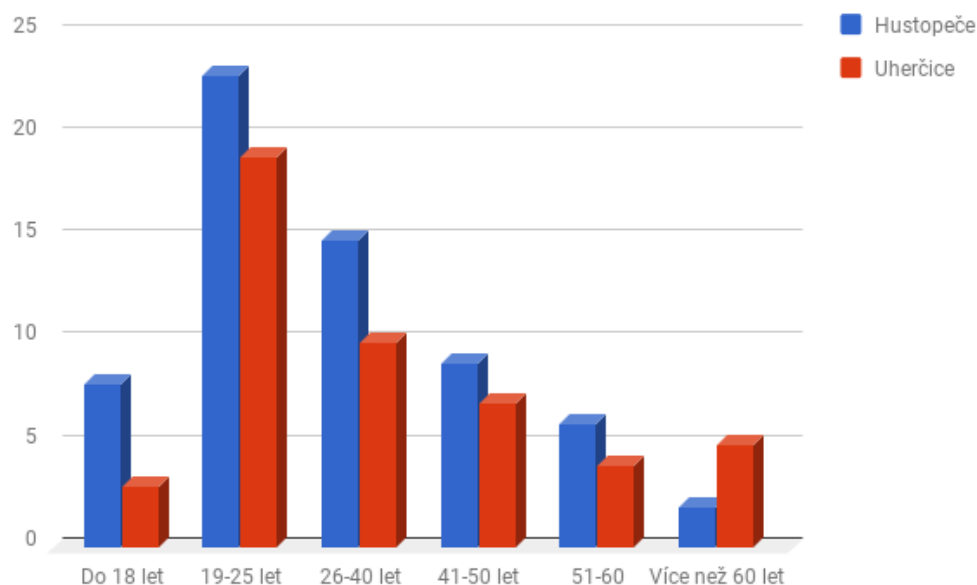

Zdroj: Vlastní zpracování

Vyplnění tohoto anonymního dotazníku se dohromady zúčastnilo 111 občanů. 63 z nich pochází z Hustopečí, z toho 25 jsou muži a 38 ženy. Zbýlých 48 bydlí v Uherčicích. Zde se respondent dělí na 17 žen a 31 mužů. Zúčastnilo se více mužů.

5.1.2 Jaký je Váš věk?

Graf 21 Struktura věku zúčastněných v obci Uherčice a městě Hustopeče

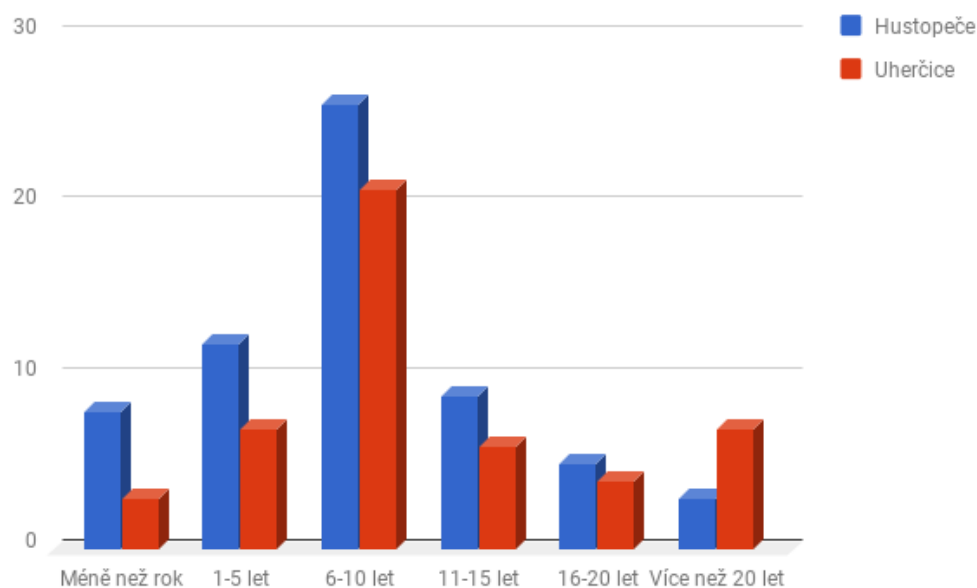

Zdroj: Vlastní zpracování

Z hlediska věku bylo nejvíce respondentů ve věku 19 – 25 let, přesněji v Hustopečích 23 a v Uherčicích 19. Nejméně naopak nad 60 let, a to dohromady pouze 7. To mohl zapříčinit fakt, že dotazník se vyplňoval online a posílal se zpět pomocí internetu.

5.1.3 Jak dlouho dobu bydlíte ve Vaší/Vašem obci/městě?

Graf 22 Struktura délky bydliště účastníků v obci Uherčice a Hustopeče

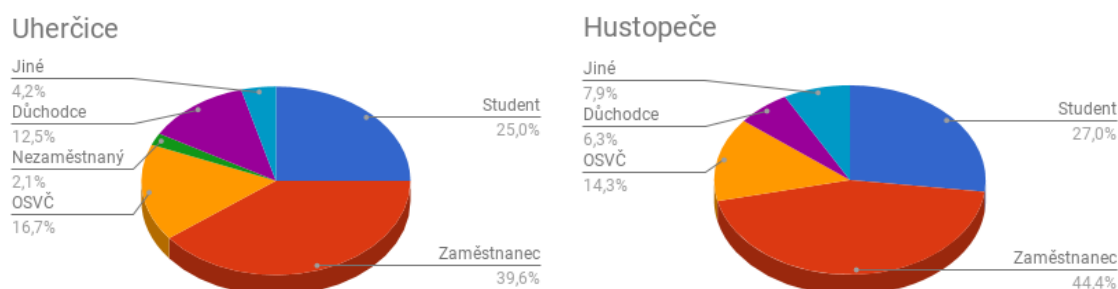

Zdroj: Vlastní zpracování

U této otázky výrazně přesahovala odpověď 6 – 10 let u obou obcí. V Hustopečích je takových obyvatel 26, v Uherčicích 21. Více než 20 let jich v obou obcích bydlí poměrně málo, a to jen 10. Ve více než dvojnásobném počtu v poměru s druhou obcí tuto možnost zvolili respondenti z Uherčic. Ještě méně jich je však u odpovědi 16 – 20 let, přesněji 9. Zde je skóre téměř vyrovnané, 5 z Hustopečí a 4 z Uherčic. Možnost nejkratší doby, méně než rok, zvolilo v Hustopečích 8 respondentů, v Uherčicích pouze 3.

5.1.4 Jaké je Vaše povolání?

Graf 23 Struktura ekonomického postavení v obci Uherčice a města Hustopeče

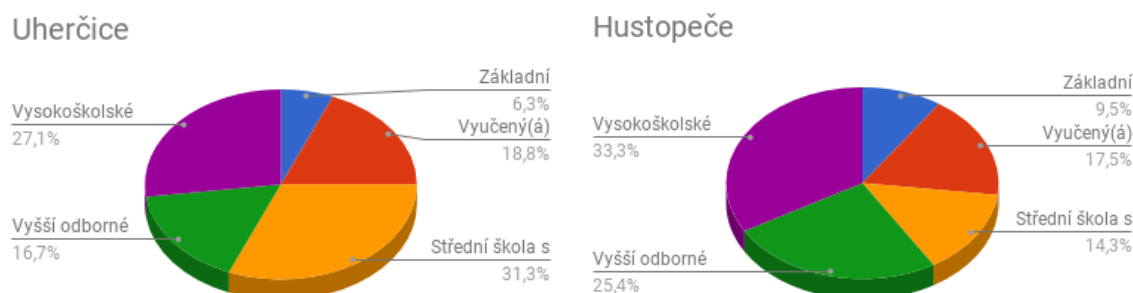

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejčastější odpověď byla v obou obcích zaměstnanec. V Hustopečích jich bylo 28, v Uherčicích pak 19. Druhou nejpočetnější skupinou byli student. Těch bylo opět více v Hustopečích, 28, ale to mohlo být zapříčiněno celkově vyšším počtem respondentů z uvedené obce. Žádný nezaměstnaný se mezi respondent z Hustopeč nevyskytoval, pouze jeden byl mezi obyvateli Uherčic. V invalidním důchodu byl v Hustopečích jeden člověk, na mateřské dovolené 4. V Uherčicích byli 2 na rodičovské dovolené.

5.1.5 Jakého vzdělání jste dosáhl/a?

Graf 24 Struktura vzdělání účastníků v obci Uherčice a města Hustopeče

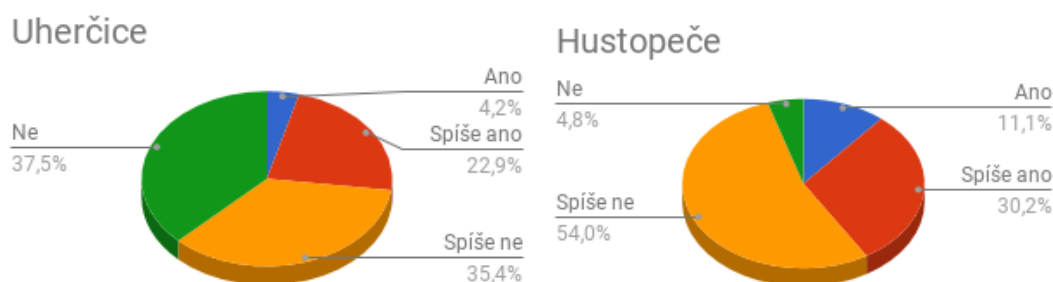

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvíce respondentů z Hustopečí, 21, dosáhlo vysokoškolského vzdělání. U této otázky nedošlo ke shodě, protože v Uherčicích bylo nejvíc úspěšných absolventů střední školy. Těch bylo přesně 15. V obou obcích byla nejméně častá odpověď základní vzdělání. Tu zvolilo v Hustopečích 6 osob, v Uherčicích polovina tohoto počtu. Vyšší odborné a středoškolské vzdělání mělo stejný počet lidí.

5.1.6 Je pro Váš finanční hospodaření Vaší/Vašeho obce/města důležité?

Graf 25 Struktura odpovědí na otázku o finančním hospodaření obce/města

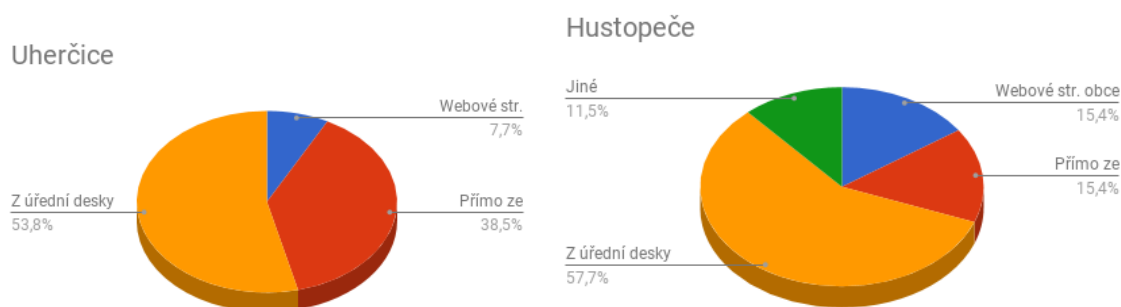

Zdroj: Vlastní zpracování

U této otázky byla spíše negativní odezva. Obyvatelé Hustopeč i Uherčic se přikláněli spíš k odpovědi, že hospodaření jejich obce pro ně není důležité. V Hustopečích byla nejfrekventovanější odpověď spíše ne, v Uherčicích to pak bylo o jednu osobu ne. A právě při poslední odpovědi došlo k výrazné neshodě. Pouze 3 respondenti z Hustopeč zvolili tuto odpověď, zatímco v Uherčicích byla nejčastější, byla zvolena 18krát.

5.1.7 Pokud ano, jak se o situaci informujete?

Graf 26 Struktura odpovědí na otázku, jak se účastníci informují o situaci v obci/městě

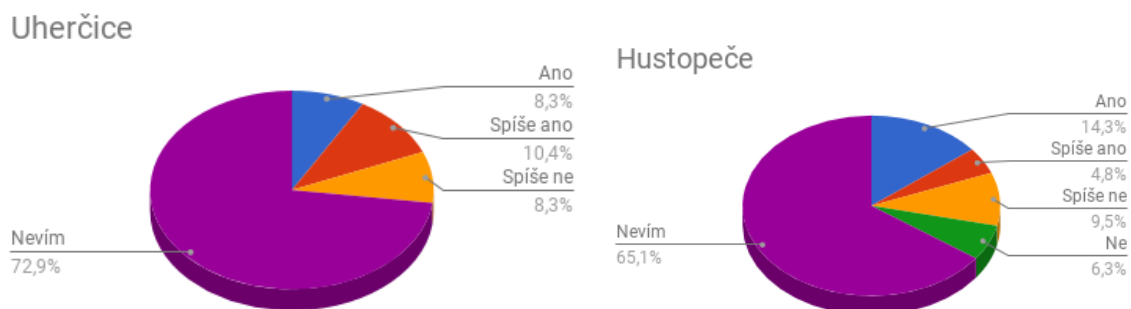
Zdroj: Vlastní zpracování

Tato otázka se týkala pouze 39 respondentů, kteří v té předchozí zvolili odpověď "ano"/"spíše ano". Nejvíce z obou obcí se informuje z úřední desky, 15 z Hustopečí a 7 z

Uherčic. Překvapivě poměrně vysoký počet získává informace ze zasedání zastupitelstva, a to přesne 9 lidí dohromady. Jako jiný zdroj informací byla pouze v Hustopečích uvedena konverzace s ostatními či osobně na obecním úřadě.

5.1.8 Změnili byste nějak způsob, jakým Vaše obec/město hospodaří?

Graf 27 Struktura odpovědí účastníků na otázku, jak by změnil způsob, jakým obec/město hospodaří

Zdroj: Vlastní zpracování

Zde se potvrzuje, že pouze málo obyvatel se opravdu zajímá o chod a činnost obce. Dohromady 76 lidí z celkového počtu 111 odpovědělo, že neví, jestli by nějakým způsobem změnil hospodaření obce. Nulová odpověď byla pouze v Uherčicích a to v případě zaškrtnutí “ne”. “Ano”/”spíše ano” zvolilo z Hustopečí dohromady 11 lidí, z Uherčic 9.

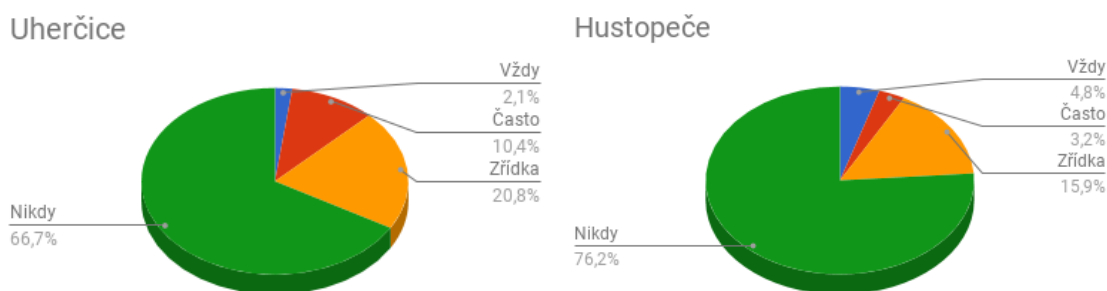
5.1.9 Pokud (spíše) ano, napište proč.

Nejvíce respondentů z Hustopečí zde uvedlo, že nesouhlasí s tím, jak vedení obce nakládá se získanými dotacemi. Nesouhlasí s projekty, do kterých investují a myslí si, že je mnoho oblastí, které by tyto finance užily mnohem efektivněji a výrazně by přispěly k rozvoji obce.

V Uherčicích by podle respondentů bylo nejvíce potřeba opravit či nově zbudovat prostory pro volnočasové aktivity.

5.1.10 Jak často navštěvujete zasedání zastupitelstva obce/města?

Graf 28 Struktura odpovědí na otázku, jak často navštěvujete zasedání zastupitelstva obce/města

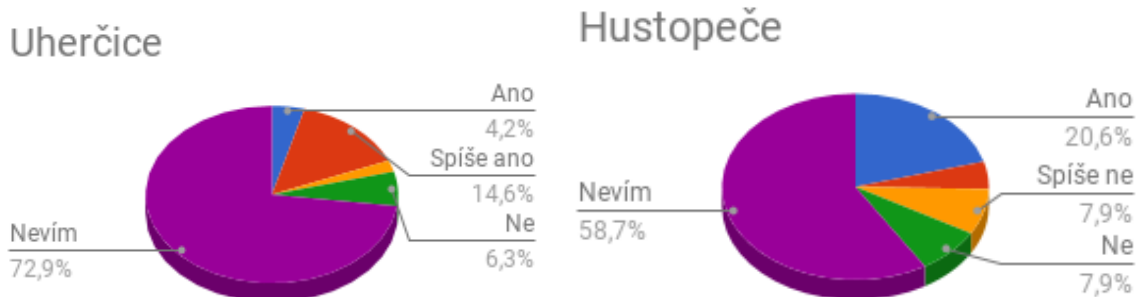

Zdroj: Vlastní zpracování

Z hlediska vytiženosti dnešní doby a snadnému a pohodlnějšímu získání informací z jiných zdrojů není vůbec překvapivé, že valná většina všech nikdy nenavštívila zasedání zastupitelstva. Vždy se ho účastní dohromady pouze 4, a to 3 v Hustopečích a 1 v Uherčicích. Počet těch, kteří ho navštíví pouze zřídka, je vyrovnaný, 10 v obou obcích.

5.1.11 Souhlasíte se sestavováním rozpočtu obce/města z hlediska zohlednění prioritních potřeb, co se jejího rozvoje týče?

Graf 29 Struktura odpovědí účastníků na otázku o sestavování rozpočtu obce/města

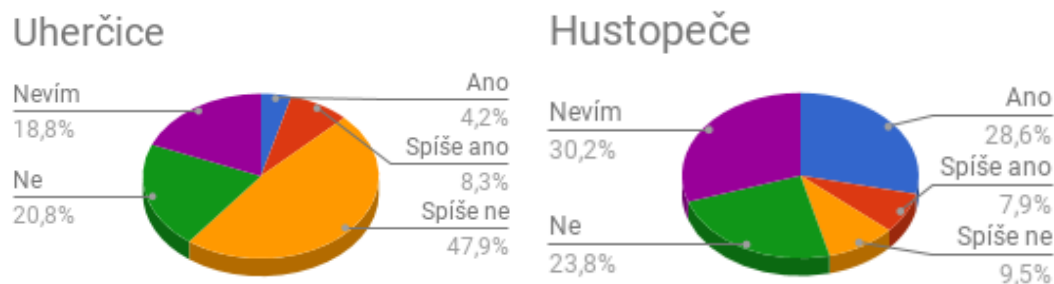

Zdroj: Vlastní zpracování

Zde opět většina obyvatel nevěděla, a to přesně 72 ze zúčastněných. Početně se odpovědi lišily nejvíce hned u první možnosti, kde “ano” zvolilo 13 obyvatel Hustopeč a z Uherčic pouze 2. Odpovědi “ne”/”spíše ne” vybral stejný počet Hustopečanů, a to v každém případě 5. Nejméně volenou odpovědí v Hustopečích bylo “spíše ano”, zatímco v Uherčicích se se 7 vybranými jednalo o druhou nejfrekventovanější odpověď.

5.1.12 Změnil/a byste něco na současném vedení obce/města?

Graf 30 Struktura odpovědí účastníků na názor o vedení obce/města

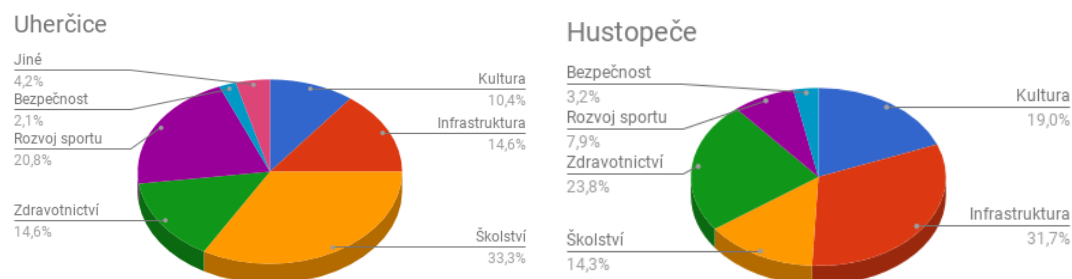

Zdroj: Vlastní zpracování

Zde se odpovědi diametrálně lišily. 18 lidí by jistě změnilo současné vedení Hustopečí, naopak jen 2 obyvatelé by tak učinili v Uherčicích. Velký početní rozdíl opět nastal u odpovědi “spíše ne”, která byla s počtem 23 nejčastější odpovědí mezi respondenty z Uherčic. V Hustopečích ji označilo pouze 6 lidí. Dohromady 28 obyvatel obou obcí uvedlo, že neví, zda by na vedení obce něco změnili.

5.1.13 Vyberte oblast, která by měla dle Vašeho názoru být více financována:

Graf 31 Struktura odpovědí účastníků na názor ohledně financování obce/města

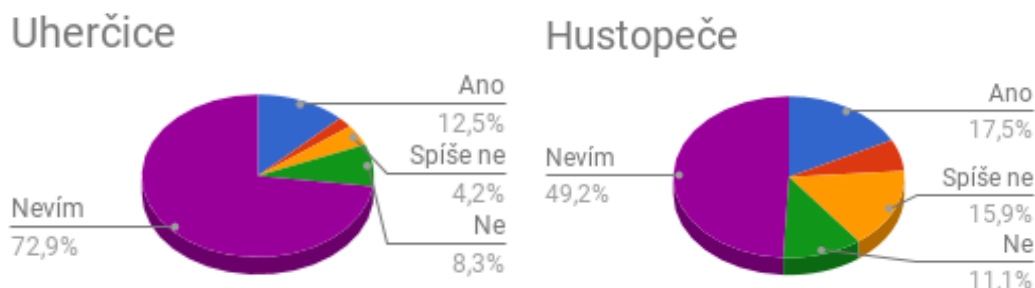
Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvíce obyvatel Hustopečí by vložilo více finance do infrastruktury města, což je v souladu s ostatními odpověďmi. 15 z nich by se zaměřilo spíše na rozvoj zdravotnictví, 12 by investovalo do kulturního života města. Pokud se pomine fakt, že nikdo neuvedl jiné oblasti, nejméně potřebné změny by měly nastat v rámci bezpečnosti města.

V Uherčicích by se 16 z dotázaných zaměřilo na zlepšení školství. 10 z nich by více rozvíjelo sportovní aktivity a 7 zdravotnictví. Pouze 1 člověk by zlepšil bezpečnost obce.

5.1.14 Myslíte, že je využití financí z dotačních programů ze strany obce dostačující?

Graf 32 Struktura odpovědí účastníků na názor ohledně dotačních programů obce/města

Zdroj: Vlastní zpracování

Zde souhlasilo 11 lidí z Hustopeč a 6 z Uhečic. 14 Hustopečanů mělo jisté výhrady, v kontrastu s čímž byli 3 respondenti z Uherčic. Vyloženě nesouhlasilo 7 obyvatel Hustopeč a 4 z Uherčic. Nejčastější odpovědí zde opět bylo “nevím”, kterou označilo dohromady 66 zúčastněných.

5.1.15 Máte nějaké připomínky k hospodaření obce? Např. nápady ke zlepšení?

Obsáhlejší připomínky uváděli spíše obyvatelé Hustopečí, což značí, že lidé z Uherčic jsou s vedením jejich obce poměrně spokojeni. Jak již bylo zmíněno několika respondenty, investovali by pouze do prostor pro volnočasové aktivity.

Naopak obyvatelé Hustopečí měli více nápadů ke změně hospodaření obce. Nejvíce se vyskytovaly návrhy ke zřízení podniku pro mladé v blízkosti Dukelského náměstí. Podobný podnik zde dříve fungoval, ale z různých důvodů byl uzavřen. Většina respondentů pod 26 let si myslí, že je to velká nevýhoda města, jelikož není možnost se večer v klidu sejít ve větší skupině lidí.

Někteří také uvedli, že velkým nedostatkem je málo parkovacích míst v obytných částech města. Lidé jsou nuceni stát s vozidlem před domem, a to bývá příčinou komplikace provozu.

5.2 Zhodnocení výsledků a doporučení

5.2.1 Obec Uherčice

Na základě provedené analýzy hospodaření obce Uherčice bylo zjištěno, že obec každý rok vykazuje poměrně vysoký přebytek rozpočtu. Tento přebytek je každý rok použit v rozpočtu pro následující rok. Obec je každý rok podrobena kontrole o přezkoumání hospodaření obce podle zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření ÚSC a DSO pracovníky odboru kontrolního a právního-oddělení přezkumu obcí Krajského úřadu Jihomoravského kraje. V žádném ze zkoumaných období nebyly zjištěny žádné chyby ani nedostatky.

Z analýzy hospodaření obce Uherčice je jasné, že daňové příjmy představují největší položku celkových příjmů obce. Dále obec čerpá hodně dotací. V uplynulých letech byly tyto dotace použity například na opravy a nové výstavby kanalizací, a také na opravu komunikací. Obec se snaží maximálně využívat dotačních příležitostí.

Vzhledem k vysokým přebytkům rozpočtu obce, by se mohlo zdát, že obec nevyužívá plný potenciál investičních příležitostí.

Příležitosti, které obec má pro zlepšení svého hospodaření, je mnoho. Největší potenciál je vidět ve zvýšení vodného a stočného. Vodné v obci Uherčice stojí 43,70 Kč, přičemž průměr pro okres Břeclav je 94,88 Kč. Dále navrhuji zvednout výši poplatku ze psů, která je v obci na velmi nízké úrovni. Poplatek činí pouze 50 Kč na jednoho psa za rok. Podle mého názoru by se tento poplatek mohl zvýšit až o 100 Kč.

Na základě vyplněných dotazníků je možné usoudit, že jsou obyvatelé Uherčic poměrně spokojeni s vedením obce. Navrhovali pouze vybudování prostor pro volnočasové aktivity a zlepšení organizace pohostinství. Místní infrastruktura není na příliš vysoké úrovni, což by dle více respondentů mělo být v budoucím plánu obecního vedení na rozvoj obce.

5.2.2 Město Hustopeče

Provedenou analýzou se zjistilo, že město Hustopeče využívá plný potenciál svého rozpočtu. Sledovaným obdobím byla léta 2012-2016. V roce 2012 město dokonce dosáhlo schodku ve výši něco málo přes 9 mil. Kč. Následující roky se však dařilo dosahovat mírného přebytku.

Město Hustopeče má, stejně jako obec Uherčice či jiné municipality, největší příjem z daní a následně z dotací. Ty se snaží plně využívat pro rozvoj své obce. Každý rok jsou dotace čerpány skoro na maximum. Pokud se transferové platby nevyužijí na sto procent v daný rok, je to způsobeno tím, že se daný projekt nestihl zrealizovat.

Návrhy na zvýšení příjmů města jsou následující. Zvýšení nájmu městských bytů z aktuálních 44 Kč/m² na 50 Kč/m². Jelikož město vlastní značný počet bytů, znamenalo by to poměrně vysoký nárůst.

Z anketního šetření se zjistilo, že většina obyvatel Hustopečů je spíše nespokojena s vedením obce. Především s tím, jak nakládá s finančními prostředky, dotacemi a majetkem celkově. Většinově se shodli, že by primárně investovali do kulturního rozvoje. Dle jejich názoru by bylo nejvíce potřeba založit seriózní podnik určený především pro mladší generaci okolo dvaceti let. Zmínili, že podobný podnik již v minulosti fungoval, byl ovšem z určitých důvodů uzavřen. Mnoho z nich také uvedlo, že velmi důležitá je poloha, ideálně poblíž Dukelského náměstí.

Dále někteří konstatovali, že v obytných zónách je nedostatek parkovacích míst, což často způsobuje dopravní komplikace a značně to snižuje viditelnost na komunikacích, tím pádem i bezpečnost nejen řidičů, ale i chodců. Podle jejich tvrzení by se obec měla aktivně snažit tento problém vyřešit.

6 Závěr

Diplomová práce měla za cíl zhodnotit hospodaření dvou různých obcí nacházejících se ve stejném kraji. Jediným požadovaným rozdílem byla velikost. Zmíněného záměru se dosáhlo za pomoci detailních analýz příjmů a výdajů a následného porovnání výsledků. Závěr práce byl určen vlastním návrhům na zlepšení hospodaření daných obcí. Jako podklady pro vytvoření těchto návrhů posloužilo vyhodnocení anketního šetření.

Teoretická část obsahuje důkladný popis veřejné správy, dělení obcí, samosprávy obcí České republiky, řídicích postů ve vedení obce apod. Dále jsou popsány základní oborové pojmy vyskytující se v práci.

Praktická část začíná nejdříve popisem obce Uherčice, následuje obdobně strukturovaný popis města Hustopeče. V analýze hospodaření se nejprve vyskytuje komparace celkových příjmů a výdajů. Následný rozbor jednotlivých příjmů a výdajů a současně průběh jejich vývoje je založen na výkazech z období 2012–2016.

Na základě rozboru rozpočtu bylo zjištěno, že obec Uherčice vykazuje každý sledovaný rok přebytek rozpočtu. Nejvyšší schodek byl v roce 2015, kde byly příjmy ve výši 33 154 334 Kč a výdaje ve výši 31 142 236 Kč. Tím vznikl přebytek rozpočtu ve výši 2 012 098 Kč. Tento přebytek vznikl z důvodu přijetí vysoké dotace na realizaci Tůní u Ruky za 5 550 410 Kč, realizaci ÚSES Mokřad za 5 398 371 Kč a na výsadbu ÚSES v hodnotě 9 399 533 Kč.

Z analýzy příjmů je patrný nestálý trend. Je to z důvodu vysoké dotace, kterou obec přijala v roce 2015. Rozdíl v porovnání s minulými lety tu byl markantní. Oproti přechodnému roku vzrostly příjmy o 13 526 340 Kč, následující rok naopak klesly o 16 010 483 Kč. Největší položku představují daňové příjmy, které každý rok postupně rostou. Nedaňové příjmy kolísají a kapitálové příjmy, které představují nepatrnou část příjmů rozpočtu, se ročně mění pouze v desítkách tisíc korun.

Výdaje měly podobný trend jako příjmy. Nejvyšší výdaje měla obec v roce 2015, kdy dosáhly 31 142 236 Kč. V tomto roce, mimo jiné, proběhla také modernizace sběrného dvora, která stála 2 824 410 Kč. Ve všech zkoumaných letech převažovaly běžné výdaje nad kapitálovými.

Na základě informativních a monitorujících ukazatelů se posuzoval podíl cizích zdrojů na celkových aktivech a celková likvidita obce. U ukazatele celkové zadluženosti si

obec vedla dobře. Od roku 2012 do roku 2014 se ukazatel držel na stejné úrovni. Od roku 2015 vzrostl jedenkrát, ale pořád se drží na přijatelné úrovni. Co se týče likvidity, kromě roku 2014 se obec drží v přijatelném intervalu. V roce 2014 byla likvidita nejvyšší a dosahovala výše 7,15.

Město Hustopeče hospodařilo také s přebytkových rozpočtem, pouze v roce 2012 mělo rozpočet schodkový. Tento schodek činil 9 127 000 Kč. Následující léta však dosahovala přebytkového rozpočtu a každý rok tento přebytek narůstal. Nejvyšší byl v roce 2016, kdy dosáhl 29 902 000 Kč.

U příjmů ve městě Hustopeče, stejně jako v obci Uherčice, převažovaly daňové příjmy. Další významný podíl představovaly přijaté dotace a následovaly nedaňové příjmy. Kapitálové příjmy představovaly nejnižší podíl. Celkově měly příjmy města Hustopeče kolísavý trend. Nejvyšší byly v roce 2016, kdy dosahovaly výše 177 996 000 Kč.

Skutečné výdaje měly ve městě Hustopeče podobný trend jako příjmy. Nejvyšší výdaje dosahovaly v roce 2014, kdy dosahovaly 166 701 858 Kč. V tomto roce bylo hodně výdajů v oblasti Péče o vzhled města a veřejnou zeleň. Další vysokou položkou byla činnost místní správy.

Co se týče informativních a monitorujících ukazatelů, tady si město Hustopeče vedlo u ukazatele celkové zadluženosti lépe než obec Uherčice. V průměru dosahovala hodnoty 11,41 % a výkyvy byly nepatrné. U likvidity na tom bylo město Hustopeče o něco hůř. Pouze v letech 2012 a 2013 se držela doporučených hodnot. Od roku 2014 tato hodnota stoupala a v roce 2015 byla na nejvyšší hodnotě 4,85.

Oběma územním samosprávám bylo doporučeno více investovat a zvýšit poplatky, případně nájemné. Obec Uherčice by měla zvýšit poplatek ze psů, který je symbolických 50 Kč. Město Hustopeče by mohlo zvýšit cenu pronájmu u městských bytů. Už při zvýšení z 44 Kč/m² na 48 Kč/m² by došlo k výraznému zvýšení příjmů.

Z anketního šetření vyplynulo, že s vedením municipality jsou více spokojeni obyvatelé obce Uherčice. Na své obci by dá se říci nic neměnili, pouze by investovali do zřízení prostor pro volnočasové aktivity a zlepšení úrovně pohostinství. Naopak v Hustopečích se lidé přikláněli spíše k nespokojenosti s vedením města. Finanční prostředky by použili na zřízení nového podniku v blízkosti centra a vybudování více parkovacích míst.

7 Seznam použitých zdrojů

- [1] STIGLITZ, Joseph E a Jay K ROSENGARD. Economics of the public sector. Fourth edition. New York: W. W. Norton & Company, Inc., 2015, xxxii, 923 stran. ISBN 978-0-393-93709-1
- [2] PEKOVÁ, Jitka, KADERÁBKOVÁ, Jaroslava. Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance. Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4
- [3] NAHODIL, František. Veřejná správa a financování veřejného sektoru. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. 366 s. ISBN 978-80-7380-536-4
- [4] PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance: teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 644 s. ISBN 978-80-7357-698-1
- [5] LAJTKEPOVÁ, Eva. Veřejné finance v České republice: teorie a praxe. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2013. 130 s. ISBN 978-80-7204-861-8
- [6] Zákon o obcích č. 128/2000, Sb.
- [7] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejný sektor řízení a financování. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4
- [8] Město Hustopeče [online]. [cit. 2017-06-29]. Dostupné z: <https://www.hustopece.cz>
- [9] Obec Uherčice [online]. [cit. 2017-07-15] Dostupné z: <http://www.uhercice.cz>
- [10] ÚSES – skladebné části. 2012 [online]. [cit. 2017-11-25]. Dostupné z: <http://www.uses.cz>
- [11] Žehrová, J. & Pfeiferová, D., 2006. Finance municipalit. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta. 124 s. ISBN 978-80-213-1418-4
- [12] Široký, J., 2008. Daňové teorie: s praktickou aplikací. 2. vyd. Praha: C. H. Beck. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8
- [13] Provazníková, R., Sedláčková, O., 2009. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. vyd. Praha: Grada. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9
- [14] Peková, J., 2005. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 2. vyd. Praha: ASPI. 555 s. ISBN 80-735-7052-1.
- [15] Monitoring hospodaření obcí. Ministerstvo financí České republiky. 2015 [online]. [cit. 2017-11-18]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/monitoringhospodareni-obci>

8 Přílohy

Anketa, která se týká povědomí občanů o hospodaření obce Uherčice a města Hustopeče.

Dobrý den vážení občané, prosím Vás o vyplnění následujícího dotazníku pro účely diplomové práce, která se nazývá Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst a obcí. Dotazník je zcela anonymní a výsledky budou použity pouze pro účely praktické části Diplomové práce.

Vždy vyberte jednu odpověď a zakroužkujte ji. Pokud je otázka vypisovací, prosím Vás o krátký komentář. Děkuji Vám za spolupráci.

1. Vyberte následující:
 - Muž
 - Žena
 - Jiné

2. Jaký je Váš věk?
 - Do 18 let
 - 19-25 let
 - 26-40 let
 - 41-50 let
 - 51-60 let
 - Více než 60 let

3. Jak dlouhou dobu bydlíte ve Vaší obci?
 - Méně než rok
 - 1-5 let
 - 6-10 let
 - 11-15 let
 - 16-20 let
 - Více než 20 let

4. Jaké je Vaše povolání?
 - Student
 - Zaměstnanec
 - OSVČ
 - Nezaměstnaný
 - Důchodce
 - Jiné:

5. Jakého vzdělání jste dosáhl/a?
 - Základní
 - Vyučený(á)
 - Střední škola s maturitou
 - Vyšší odborné
 - Vysokoškolské

6. Je pro Vás finanční hospodaření Vaší obce důležité?
- Ano
 - Ne
7. Pokud ano, jak se o situaci informujete?
- Webové stránky obce
 - Přímou ze zasedání zastupitelstva
 - Z úřední desky obce
 - Jiné (vypište)
8. Změnili byste nějak způsob, jakým Vaše obce hospodaří?
- Ano
 - Spíše ano
 - Spíše ne
 - Ne
9. Pokud ano, napište proč.
10. Jak často navštěvujete zasedání zastupitelstva obce?
- Vždy
 - Často
 - Zřídka
 - Nikdy
11. Souhlasíte se sestavováním rozpočtu obce z hlediska zohlednění prioritních potřeb, co se jejího rozvoje týče?
- Ano
 - Spíše ano
 - Spíše ne
 - Ne
12. Změnil/a byste něco na současném vedení obce?
- Ano
 - Spíše ano
 - Spíše ne
 - Ne
13. Vyberte oblast, která by měla dle Vašeho názoru být více financována:
- Kultura
 - Infrastruktura
 - Školství
 - Zdravotnictví
 - Rozvoj sportu
 - Bezpečnost

- Jiné:

14. Myslíte, že je využití financí z dotačních programů ze strany obce dostačující?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

15. Máte nějaké připomínky k hospodaření obce? Např. nápady ke zlepšení?